

تورک آزادستان

(ترکستان الحرة)

علمی ، دینی ، ادبی ، تاریخی ، اجتماعی ، توجیهی ، آیلیق مجله دور .
صاحب و ناشری : محمد أمین اسلامی . و نئیس تحریری : محمد صادق افندی عاشور
أهل فضل تورکستان لیق برجه ذات لر هیشت تحریر دور لر .

ایل ۱ ربیع الاول و ربیع الثانی ۱۳۷۴ هجری . نوومبر و دیسمبر ۲۹۵۴ ایکنچی سان

صفحہ	یازان	ایجنهہ کیلر
۳	م . اسلامی	مولد النبی
۸	ن . ف . طغور	مولود آپی
۹	م . اسلامی	جلالتلو ملیک سعید حضرتارینہ تجیہ (۲ نجی دوام)
۱۲	سماحتلو سید مبشر طرازی	اسلام نظریہ استقلال (۲ نجی دوام)
۱۴	فضیلتو شیخ محمد یونس	بیعة العقبة حدیث شریف ()
۱۶	ایراوغی شیر	حقیقی اسلام نہ دور ؟
۱۸	م . اسلامی	تورکستان تاریخی (۲ نجی دوام)
۲۴	سید نصر اللہ الطرازی	امام بخاری رح صفحات حیاتیدین
۲۷	م . اسلامی	قوتاقو بیلیک و مؤلفی یوسف خاض حاجب (۲ نجی دوام)
۳۲	»	مرحوم عیاض بک اسحاقی حیاتیدین
۳۸	خدیجہ حاج قاسم قزی	حیات ده خاتون
۴۲	سماحتلو آتون خان تورم	آدبیات بولومی ، وطن شوقی ده
۴۳		تفیظ (احمد توخته حاجم) انا رسوی و قصسه حکایہلر
۴۸		أخبار بولومی : طائفہ شرقی تورکستان بویوک قورولتائی
۶۱		علم اسلام خبر لمی کونیست لرنیک دین غہ هیجومی ، قیزیل
		لیق جمنی دین فاجدان لر
		بومبای ده تورکستان شرکتی وباشقہ جشید خبر لر . ادارہ
		میزکه کاسکن مکتوب لرغہ جواب و رحمت

طبعۃ المخت

الفتاہیہ

۶۹ شارع التزهه بالسکاکینی مصر . ت ۱۸۸۷

حرمتلو ملقداشلر يېز غە مراجعت

(۱) سوکىلى انايىلەمېز ، باي ملى أديباتيمىز عزىز وطنىمېز اىجمىدە تورلو تعدى و خيانات لرغە معروض قالماق ده دور ، خارج ده بولسە ياش اوستورمه لرى يېز تورلو سېب و محىط لردىن تأثير لانىب آناتىل و أديبات لريغە ضعيف لېق كامك ده دور ، او زىتىلى و أديباتى دين آيرىلغان ملت محو اولدى دېمك دور ، ياش لرى يېز نىك كوب تىل لر بىلىشى بىزاوجون نە قدر فەخر بولسە او زىتىل وادىيات لرىنى ساقلاماقي لرى بىنچى تىلاك و آرزو يېز دور ، بوساحە دە خدمت قىلماق مجلە نىك مەم هدف ارىدىن دور ، خارج ده كى ملت داشلى يېز دين قول وياكۇنكل لرىدە ساقلانىب قالغان خالص توركستان جە شعر پارچە لرى ، نىكتە لر ، اتا لرسوزى ، ملى حكايە لرنى يوللاپ بىرماك ايلە و قابلىتى بارذات لرىنىڭى فەكرى اختراع لرى بىلان بىرغە بولوشلوق قىلىق نى اميدايتامىز .

(۲) بويوك فاتح وأديب لرى يېز دين « ايمپراتور بابر » نىك « مبين الاسلام » آتلى توركستان جە منظوم دينى اثىرى وقارغە لېق تىجلى حضرتىم نىك « برق تىجلى » سېق محلى « كتابى فى كركى سينماق ده مېز (بوكتابنى معارف بىرور باي لرى يېز دين بەم الدين موسى باي كاشغى دە طبع قىلدۇرمىشتى) بوايىكى اثر قولنده بولغان ذات لرى عارىت يوللى إدارە مېزكە يوللاپ بىرسە لرى استفادە دين صونك قايتارىش غە ضمائىت برايمىز و نشر علم غە خدمت قىلغان يولورلۇ .

« اعتىزار : »

- (۱) مجلە ناشرى محمد أمين اسلامى نىك ايكى آى غە سوزولغان خستە لەكىندىن بوعدد كوب كىچىكىتى حرمتلو او قوجى ارى يېز معدۇر كورور لر .
- (۲) مجلەنى باسا دورغان لرى نىك تىليمىزنى بىلما كان لرى او جون تصحىح غە دقت قىلىشىز غە رغماً بىنچى عدد دە خىليل كوب يانڭلايىش لرى بولىش دور ، توزاتىب او قوشنى رجا ايتامىز .

آبونە و تورلوك يوللاما . (مراسله) لرا او جون ادریس حاجى محمد أمين اسلامى « آزاد توركستان » مجموعەسى مدیرى نمر ۳ شارع سوق الحضار ميدان عتبە القاهرە مصر .

ADD :

M. A. Islami (manager of Azad Turkistan Magazine)
No. 3 Souk el - khodar St. Meidan Ataba, Cairo. Egypt.

نعت
باب
تسلی
لر
کک
ده
جه
لیتی
ز
•
آنلی
لی «
بای
زکه
مت

حضره صاحب السمو الامیر فیصل آل سعود ولی عهد المملکة العربية السعودية
ورئیس مجلس وزراءها

نحلي جيد هذه المجلة بصورة سموه الکريم عرفاناً لـآثر الشهاده وإقراراً بأیاديه البيضاء
على المهاجرين التركستانيين ، فسموه وإن كان معروفاً لدى العالم بهدوئه الرصين وابتسامته
التي لا تفارق ثغره فلعل هناك من لا يعرف بأن سموه كان أكثر ابتساماً في وجوه اللاجئين
التركستانيين الذين أخرجوها من ديارهم وأموالهم بغير حق إلا أن يقولوا ربنا الله ، فكان
سموه في طليعة من سكن من روعهم ، ورحب بعقولهم ، وآمنهم في ظل ساقع من الکرم
العربي والاعطف الاسلامي الذي سيخلده التاريخ في صفحاته الذهبية وسيخلده الله في ثواب
المحسنین بفرزاه الله الخير كل الخير وحفظ هذا البيت الکريم موئلاً للعروبة والاسلام
على الدوام .

عدد
 وقت
وش
لادی
سر .
ADD

ئەۋلاد گۈرۈپىسى

www.ewlat.org

www.uyghurkitap.com

ئۇغۇزچە ماقالە، قەدىمىي ئىسمەر ۋە قولىيارمىسلاർ ئامېرى

پیغمبر یمز محمد علیه الصلوٰة والسلام نیک مولود لری

أَعُوذُ بِاللهِ مِن الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ . بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ . وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ . . يعنی سنی (آی محمد) یو لا مادوق مگر پوتون عالم غه رحمت بولق او زره (صدق الله) .

حضرت عیسی علیه السلام دین ۵۷۱ ییل و موسی علیه السلام نیک وفاتی دین ۲۲۸۷ ییل مدت او توب انجیل حکم لری او ز گار تیلیب انسان لر حق دین یو لری دن آداشیب اکثر یت له یغاج ، تاش ، او ت (آتش) حیوانات ، آی و کون دیلک او ز لری نیک خدمت لری او جون یارا تیلغان نیمه لر گه عبادت قیلیب شرک ، جهالت ، ظلم و اخلاق سیزیق پانقاٽ لری غه پانقاٽ آیدی . او عصرده دنیا نیک بویوک مملکت لری بولغان روما و فارس (ایران) ایمپراتور لری او ز لرینی معبد لیق مقامیغه کو تار گن ، سرای لری فسق و فجور اور غه آیاڭ غان خلق ایله علاقه سی کیسیلەنکن بوزوقلوق و ظلم تار الغان آیدی . عرب لر ایسه قبیله قبیله لر غه بولونوب بربی ایله سو قوشماق ، بولاماق او ز او غول قیز لرینی او لتورمک خمر و قار دیلک بوزوق لیق لر غه مبتلا آیدی .

مونه مو نداغ بزرمان ده الله تعالی دنیا غه رحمت بولق و انسانیت نی بوجحال و هلاکت دین قوتولد و رمق اوچون حضرت محمد علیه السلام نی احسان ایلاری و بونور ، میلاری ۵۷۱ ییلی بیگر منجی نیسان غه توغری کیل گن ربيع الاول نیک ۱۲ سیده (۱) یوزینی دنیا غه کورساتدی او نیکچون بو آی و بوكون دونومی هر ییلی مسلمان لر طرفیدین شادلیق و حرمت له ایله قارشی ایندا دور ، او مبارک و سوگیلی پیغمبر نیک شیرت لری یاد لانا دور . (صلی الله علیه وسلم)

(۱) قاضی رضا فخر الدین « مشهور خاتون » ، کتابیده ، محمود باشا فلتکی « تقویم العرب قبل الاسلام » ، کتاب بیده ۵۷۱ نجی ییل یکر منجی نیسان حساب اصولیه تو قوزینجی ربيع الاول غه توغری کیلا دور دیب چوٰم آنک ده دور لر .

حضرت محمد عليه السلام نیک انسان لیق عالمی غه قىلغان احسان لریني آز بولسەم تقدیر ايتا يېلىك او جون موندين ، ١٤٠٠ يىيل أول دنیادە كىچمك ده بولغان حال لرنى كوزدین كىچيرمك لازم دور . بوايىه او زون بحث لرغە محتاج دور ، أصحاب کرام دين برى نیک جاهليت (اسلام دين أولى كون لر) فى تصوير ايقىب سوز لاگان قىقسە لىكىن بىك جامع بر حديثى نیک خلاصە سىنى كلتورا مىز ، صحابە ايتا دور « جاهليت كون لرىدە كى حال لرىمىز دين برى سىنى خاطر لاسلام يغلا غوم كىلا دور ينه برى سىنى ياد لاسلام كولگوم كىلا دور ، هرقچان أوز قىز لرمىزنى يغى وفرىاد لرى غه قاراماسدين أوز قول لرمىز يىلە تيرىك كويىچە كومگەن لىكىمىزنى أىسىم غه كلتور سام يغلا غوم كىلا دور . و هرقچان أوز قولمىز يىلە تاتلىق تىمك نىمه لردىن بت ياساب او نىك غه عبادت قىلىپ حاجت لرمىزنى سوراب آندىن صونك اچغىمىز كىن ده ياقور ساقىمىز اچىپ قالغان وقت لرده او بت لرنى بوزوب اتكن لىكىمىز ، ياب قويغان ليغمىزنى كوز آلدىمعە كلتور سام كولگوم كىلا دور . »

محمد عليه الصلاة والسلام وحى كلاچ أوز قومى وملکتى واطرافىدە كى پوتون مملکت لرده كتىپ بارغان وضعىت اقىلىتى ومحيط غه خلاف برتوغىرى يول غه بالغوز برجانى غه خاق فى دعوت قىلىق ده برمۇت تردد ائمادى و موندا غ بر دعوت نىك نه قدر شجاعت و روح قوتى غه محتاج لىكى بىك اوچوق دور وهم بىك قاتيق معارضە و خلاف يىلان قارشى لانىشى ده بىدېرى دور ، پىغمەبر يىز فوق العادە آزار وجفالار له قارشى لاندى أول « الأمين » لقبىنى بىرگەن أوز قومى أىمدى تورلوك نالايق صفت لر يىلە آتايدور غان بولدى ، لا كىن محمد عليه السلام صبر و حسن خلق لىلە دعو تىدە دوام ايتدى وانلىك قاتيق جغا قلغان لر غه هدايت تىلادى هىچ بىكشى غه يىمان لىق تىلامادى ، إنسان لر توحيد و علم نورى لىلە نورلا ناباشلادى ، قىليلە چى لىق فى يوق قىلىدى آدم لونىك بىر بىدن آرتوق لىق **فقط تۈرۈقىۋا و فضىلت اعتبارى لىلە دىدى ، خاتون لر و قىلىز كىزىك طبقە لرى غە**

حقوق بیلگو لادی قسقسه سی دنیا نیک کیتیشی نی ینخشی لیق و مدنیت طرفیغه چورادی باشته آنکلا ماسدین قارشی کاگن ار اسلام نیک توغری لیقی عدالتی و فایده لرینی کور گج گروه گروه بودین غه کیرمک غه آلدیرادی ار و قیسقه بر زمان ده اسلام نوری کره ارض نیک هر طرفیه یورو تدی . (صلی الله علیه و علی آلہ و صحبہ اجمعین) .

پیغمبر یعنی محمد علیه السلام نیک کور گام اخلاق و عالی سیرت لرینی توصیف قیلمق دین قلیمیز عاجز دور . الله سبحانه و تعالی اوزی ، بوسو گیلی بنده سینی تورات و انجلیل و قرآن کریم لر ده مدح اتمش و کوب آیت لر ایندیر میش ، او جمله دین « وانک لعلی خلق عظیم » سن (أی محمد) حقیقت ده انک زور خلق اوز رینده سن آیتی دور که غایت زور مدح و ننادرور ، فقط موونده اوز لری مسلمان بولما غان لری حال ده محض علی و تاریخی تدقیق لری نتیجه سی ده محمد علیه السلام نیک عظمتی غه اعتراف اتکن و فکر و نظریه لرینده هیچ برسیاست و مدارا بیلما گان و علم یولیدن چقا غان غرب علماء لری دین بر چه سی نیک شهادت و سوز لرینی قسقار تیب ترجمه امکن نی فایده لی کور امیز ، چونکه « الفضل ما شهدت به الاعداء » موجبینچه دشن لر اعتراف اتکن فضیلت حقیقی فضیلت دور ، دوست دوستی حقیده ینخشی سوز لاشی ایسه طبیعی برایش دور .

مشهور فیلسوف تولستوی (۱) Tolstoi پیغمبر محمد نیک حکمت لری آنلیق کتابایده شو لرنی یازادور ... آلتنجی عصر میلادی ده خلق بک کوب معبد لرغه ثابینا باشладی ، بت پرست لیک حدی دین آشی ، بت لرنی خوش قیلماق اوچون انسان لر قربان کیسیلور بولدی . محمد بحوال لر نیک هیچ بردین راضی ایماس ایدی بر غنه خالق و معبدود بارد یگن اعتقاد دهایدی الله تعالی پیغمبر

(۱) روس لر نیک انک مشهور یازوچی لریدن دور ، کوب زوایه و ادبیات و اثرلر قالدروب ۱۹۱۰ ده اولمیش . دائرة المعارف .

لیکە يو لالاچ بواعتقادى تأكيد لاندى يالغان دين لرنى يېقىتىق ، خالق نىك كونكل و كوز لارىنى حق نورى يىلان منور قىلىق غە باشلادى ، اسلام ، توحيد و سعادت دينى دور ، خلق نى الله غە و آندىن صونك بىر لرى غە سحبىت غە چىر لا يدور ، خطالرى بولسە كىچىر يىشمەك روحنى قوت لاندورمەك ، يىك اىچەمكىدە اسراف اتىسىلىك عقل نى ايشى دين توختا تىب قويادورغان خىردلىك نىمه لرنى قولالاما ، سلىق دىك توغرى واوچوق بىر دين دور ، حضرت محمد پىغمبر لىك نى يالغوز أوزى گە غە دعوى قىلىمادى بلەكە موسى و عيسى نىك پىغمبر لىقى غە اعتراف قىلدى ، يهود و نصارا لرنى دين لرينى تاشلاماق غە مجبور قىلىمادى بلەكە او لرنى أوز پىغمبر لرى نىك وصيت لرى غە عمل قىلىق غە دعوت قىلدى)

مسىر جون ديفونبورت «اعتنىار إلی محمد والاسلام» اسمىكتايىدە ، اسلام قىياچ قوتى يىلان غە ميدان غە چىقى دىمەك كوب زور احلىق دور جونكە بودىن قان توکوش دين انسان لرنى تو سا دور .. اسلام انسان لرغە حقوقىنى بىرى .. آورۇپا مدنىيەت ده مسلمان لرغە واسلام غە مدييون دور . بونى أونۇ تاسلىق لرى لازم ديدور .

انكىلايىز لرى نىك بويوك تارىخ چى سى مسىر ولز ايتا دور : حضرت محمد ئىن حال ده زراعت ، طب قانون قوماندان لىق لرده غایت بويوك اقتدار غە اىكەنلىدى . حضرت محمد نىك «نحن قوم لا نأكل حتى نجوع وإذا أكلنا لا نشبّع» يعنى بن مسلمان لرقورساقيمىز تمام آچماغانوچە يىك يمايمىز ، و يىك بىساك توبۇغچە لىكە يمايمىز مضمونىدە كى ، حدېشى بوسوزوم نىك دليلى دور ، صحىت علمى بىر حكىمت أوز رىغە أساس لانمش دور ، دنيا يوزىدە كى همه عالم و ماھر دوقتور و طبيب لر توپلا شىسە لر بونصىحەت دين فايدە لىق راق برسوز كلىتور الماس لر ، چاركە عصرە دنیادە انك بويوك اىكى دولت نى يېڭىكىپ اىسىق تاغ و صحراء لرده ياشاب طبىعت جەما لرى غە قارشى صېرىلىك و سەركىش و بهادر (عرب لرنى أرادە

ایتادور) بر قوم نیک چو لبورینی با شقاریب بر آراغه تو پلاغان بو خارق العاده
قوت نیک منبعی الله دن بولغان لیقی ده کیم شک ایتار ؟ دیدور . . .) .

مشهور فیلسوف بر تارد شو یازا دور : اسلام مدهش نشاط دینی بولغانج تتبع
اتدیم بودین نیک مختلف اطوار لری ف هضم اتمک اهلیتی غه حائز بولمق
ده او خشاشی بولماغان بر دین ایکن لیکی مشکاظا هر بولدی ، اسلام نیک آورو یاد
قبول قیاییشی نی بر ینچه ییل اول تکمن اتمیش ایدیم توغری چیقمق ده دور ،
مسیحی دنیامی محمد نی عیسی نیک دشمنی قیلب کورسانور لرایدی کوب تدقیق
قیلدیم هیچ بر دشمن لیکی نی تابع دیم ، تدقیق لریم نتیجه سیده محمد نی عالم نی هلاکت
دین قوتولدور غان ذات دیب آتاباق لازم دیگن قناعت غه کیلدیم .

انگلیز فیلسوف لریدن مشهور توماس کارلیل «الابطال قهرمان لر» اسم
لی کتابی ده شو لرنی یازا دور : بوکونکی عصر ده مد نیت دعواستنده کی هر بر آدم
غه اسلام ، قرآن و محمد علیه السلام حقیقه تار الغان أساس سیز سوز لر غه قولاق
سامانیک بولیک اویات دور . انسانیت وتاریخ نی خجالت غه تاشلایدور غان
مونداغ توب سز يالغان لر بیلان انسان بولمق صفتیمیز ایله محاربه اتمک زمانی کیلدی .
اسلام دینی ، بزگه او خشا غان و بز نی یار اتفاق الله طرف دین یارا تیلغان ایکی
یوز ملیون (۱) مسلمان لر غه اون ایکی قرن دنیا و دین لری غه یور و غلوق برادر
غان چراغ بولاق ده دور عقلی بار بر کیشی غه اویلاش ممکن موکه زمانه میز غه قدر
او تکن و عددی نی بیلیش نمکن بولماغان درجه ده کی حد سز مسلمان کتله لری
و بوکون دنیاده موجود مسلمان لر (که بولیک بر کتله بشریه دور) نیک ایشانگن
دین لری يالغان و خدیعه بولسون اگر يالغان بر نیمه اسلام رواج تاپقان دیک
الله نیک خلقی قاشیده بوقدر رواج تاپادر غان بولسه وأول نیک بوقدر قبول

(۱) کارلیل اورته حساب بیلان ایکی یوز ملیون دیگن بولسه کرک یوق ایسه
بوکون مسلمان لر نیک رسی عدد لری تورت یوزاون ایکی ملیون دور .

ومحبت لرینی قازانسە بوقدير ده انسان لر ياخىن بولورلر حالبوکە
بومحال دور انداخ بولغاچ اسلام دينى حق دين دور ... إلى آخره .
الله سېجانە و تعالى پىغمەرىمىز وهم پوتون آل وأصحابى غەرحمت وصلوات يامغۇر
لرینى ياغدۇرسۇن و بىزگە . اسلام نىك حقيقى يولىدىن يورۇرگە نصىب ايلاسۇن .
م . ۱ . اسلامى

مبارڪ مولود آىي (رىيـع الأول)

ھېرى حساب يىلان ۱۴۲۵ يىل قدر اول دىناغە تشرىف بويورغان حضرت
پىغمەر محمد مصطفى علیه الصلاتە والسلام نىك بوايدە يىل دونومى فى تېرىكىت اتىك
دە مىز . بوقدر عصر أول توغولغان بونور پوتون انسان لىق عالمىي آيدىن لاتمىش
انسان لىقنى هىربا سارت دين قوتولدور مىش پوتون انسان لىق غە قورتولوش
يولىنى ، و قداشلىكىت وال برلىسىك چىغىرىنى ، حریت و فضیلت نىك كە يول لرینى
آچمىش ، حق و عدالتنى يايىشىدى .

پوتون بوموققىت لرنىك توب آناقاياناغى ، الله نىك برلىكى اعتقادى إيدى
دين و وجدان حرىتى غە اعظمى انكشاف برگن بوعتقاد ، عىن زمان ده دين
لرنى اىك صونك كەلى غە و انسانىت فى ده دينى هدايت نىك اىك يوقارى شاهقه
سى غە تىكۈز مىشىدى اساسى الله نىك بارلىقىنى و برلىكىنى تونو ياراق انسان لرنىك
قداش لېك و أىل برلىسىك اىچىنيدە ئايمە سى اىك يوكسک اخلاق نىك باشاشى
و حقيقةت غە ايرىشمكى دور .

پوتون بومبارڪ ومقدس يول ارده انسان لىق نىك ابدى رەبى بولغان
پىغمەر يىز محمد علیه الصلاتە والسلام نىك طوغولوشى غە مصادف بومبارڪ آى
نىك عزيز تورك ملى و بوتون اسلام عالمى و انسان دىنا سى اوچون يىشىكى و مسعود
انكشاف لرغە و رفاهىت لرغە باشلاڭتىچىچ أولە سىنى الله تبارڪ و تعالى دين تضرع
ف . ن . دوغۇل

ونياز ايتامىن .

www.ewlat.org

www.uyghurkitap.com

ئۇغۇرچە ماقالى، قەدىمىسى ئۇسۇرۇھ قۇلىيارمىسلاڭ ئامېرى

« جلالالتو ملک سعود حضرت لرینه تجیه ۲ برجی دوام »

(بر برجی عدد ده جلالالتو ملک سعود نیک پوتون مسلمان ارزندیده کی سوگیل
موقع لری و حجază ده کی تورکستان لیق برادر لریمز نیک ملک سعود و خاندانی
دن کورگن یخننی لیق لری و بوئنکا فارشی شکر و رحمت شعور لریمز و ملک سعود
نیک یارلاق حیات صحیفه سیندین خلاصه اولاراق برقسمی نی یازمیش ایدوک) .
جلالالتو ملک سعود ، ۱۹۳۷ انجکلتراه قرالی غه تاج کیکوزوش مراسمی ده
ملکتی نی تمثیل ایتاراک لوندون غه سفرایتدی ، عین سنه سبتمبر ده جلالالتو والد
لری بیله بحرین نی زیارت ایتدیلر . ۱۹۳۸ اغسطوس ده تکرار سوویسرا ،
فرنسا ، بلجیکه ، هولاندا ، وانگکلتراه لرغه رحلت ایتدی لر . ۱۹۳۹ مای ده
بحرین وکویت لرغه تشریف بویوردی لر . ۱۹۴۰ اپریل ده هندوستان غه سفر
ایلادی لر ، ۱۹۴۶ انشاصل مؤتمری ده جلالالتو والد لریدین نائب أولوب قاتاشتی لر
۱۹۴۶ دسمبر ده برلاشیک امریکا جمهوریتی نی رسمی دعوت اوزرنیه زیارت
ایتب قایتیش ده ینه دعوت اوزره اسکاتره غه کیلدی لر ، ۱۹۵۳ مارت ده لبنان
وسوریه لرغه وعین بیلی عراق قرالی ایسکنجه فیصل نیک تخت غه أولتوروش
مراسمی غه اشتراک امکت چون عراق غه تشریف بویوردی لرو قایتش ده
آردن ملکی حسین نی تبریک ایتدی لر ، ۱۹۵۳ مای آون برجی کونی ولی عهد
لیکت بیعتی بزیلدی وعین بیل ده قوروچ ، هوا ، دنکیز و امن عام قوت لرینه باش
قوماندان وهم رئیس وزرا بیلگولاندی لر ، ۱۹۵۳ نزومبر تو قوزی ، جلالالتو
ملک عبد العزیز وفات قیلغاج ، خاندان و عمومی ملکت طرفندین سعودی عربیه
پارشاه لیق غه برآوازدین بیعت بیریلدی . تخت غه أولتورغان دین صونک بویل
مارج آیی بیتی سیده مصر جمهوریتی نیک رسمی دعوی اوزرنیه مصر غه تشریف
بویروب حکومت و خلق نیک فوق الماده زور طنطنه لیک استقبالی و احترام لری

غە مظھر بولغان لىق لرىنى گوزيمىز ايله كوردوك و مصى دىن قايتقاچ باكتان
ويمىن لرنى زيارت قىلدى لر .

جلالاتلو ملك عبد العزيز (رحمه الله) فطرى برسياسى و بويوك براداره جى
لىكى ايله تونولغان ، مملكتى نى خرافات لordin قازه لاب ، تنج لىق أورون
لاشتوروپ قرآن كريم غە موافق اداره اتىكك فايده لىق علم و صناعت لرنى هم
مملكتى غە كېرىتكەن دين و شرق عنعنه لريده ثابت ، ديمقراطى و متواضع بادشاھ
بولغاچ پوتون مسلمان لر و عموماً شرق دنيا يىك محبت لرى ف قازانش ايدى
أونىك أوجون وفاتى دوست لرنى غايت چوقۇر برقايغۇ غە قالدورغان ايدى
ملك سعود تخت غە أولئور غاج همان جلالاتلو والد لرى نىك ايزى دين يوروب
قىرى (اختيار) ارچە حكمت و ياش لرچە نشاط يىلان مملكتى نى إداره قىلماق غە
باشلادى ، مملكتى نىك ايچى نى كىزىب رعيه سى غە بىك يقين تماس ايتدى واولر
أوجون كوب فايده لىق مشروع لرغە فرمان بىردى ، عىن زمان ده اسلام مملكت
لرىنى زيارت ايتىب أولار ايله أوز مملكتى آراسىندە بلسکە پوتون اسلام دولت لرى
راسىندە كى علاقە لرىنى محسوس بىر حال ده ايلكىرى كەتكۈزدى ، بادشاھ لىق
تحتى غە أولئوروشى دين أوزون وقت اوتماسىن ملك سعود نىك كورساتكىن
بويوك خدمت لرى ملك عبد العزيز رحمه الله وفاتى نىك دوستلار قلبى ده قالدور
غان قايانغۇ و تشوينش ألم لرىنى يىشكىل لاتدى .

ملك سعود جلالاتلو مرحوم والد لرى ديكى فطرى بىر ديمقراطى ، متواضع ،
كوب عبادت لىك معلومات دائره سى كىنك سوز لرى موزون و حكمتلى بىر ذات
بولغان لقىنى تورلى ملت لرى نىك بويوك آدم لرى طرفى دين مىح و ئىنا لر ايله سوز
لامىك ده دور . ملك عبد العزيز نى پوتون عرب قبىلە لرى بىك سوگۇن لرى دين
« ياطو يل عمر » ، ئى أو زون ياشلى بادشاھ دىب خطاب قىلور لرايدى ، او سوگى
نىك رارنى بولغان ملك سعود بىك دىب خطاب قىلېنىڭ ده دور

ملک سعود نیک قرق ایکی برادر لری بار دور اولر ملکت اداره سیده مهم
اورون لر تونمک ده دور لر ، یو کسک مقامی امیر فیصل حضرت لری ولی العهد وهم
رئیس الوزرا ، سمو الامیر مشعل دفاع وهم طیران (او جاق قوتی) وزیری
امیر فهد معارف باقانی ، امیر طلال مواصلات وزیری ، امیر سلطان عبد العزیز
زراءت وزیری ، و امیر عبد الله الفیصل داخلیه باقانی دور .

خاندان دین باشقه ملکت اوچون جان قوشقان ، دولت اداره لریده اغیرو مهم
خدمت ار کورمک ده بولغان ذات لردین وزیر ماشه شیخ سرور صبان و شیخ یوسف
یاسن دیک مهم ذات لراشترا کت ایتا دور لر .

حججاز ده کی ینشکی اصلاحات خصوصنده و ارض مقدسه نیک تاریخ لری
حقنده حرمتلو اوقوچی لر یمز غه معلو مات سونوب تو رمق غه بولغان آرز و لر
یمز نی بیلدورمک ایله بومقاله میز نی جلاتلو ملک سعود و خاندانی و مملکتی غه
خیر دعا لر یمز بیلان مو نده بیتر امیز .

م ۱۰. اسلامی

اسلام نظریندہ استقلال (۲ نجی دوامی)

(بو قیمتل مقاله دین اولقی عدد ده تهارف و تجیه ، واستقلال مفهومی و فایده لری و مطلوبیتی حقنده کی فقره لریازیلمشتی) . استقلال خلقت ده : اگر استقلال مسئله سیغه انسان لرنیک فطرتی نقطه^۱ نظریندین باقیلیرسه ينه برامر طبیعی ایکن لیکی اوچوق کورونادور ، الله تعالی ، هر بر فرد انسان فی وجود میدانی غه عرض ایتار ایکن اوز حکمی بیله اونیک طبیعتنده مدامغه حسی تملک شعوری غضب قوت لرینی قویمیش دور ، کیچیکیت بولاسون یازور هر بر فرد انسان مذکور حس و قوت لرغه ایگه دور ، مشاهده ایتمایزک هر بر انسان ایستایدورکه اوز آهلي ، منزلی اموالی و متاعی غه اوزی خوجه بولاسون وأوزی تصرف اتسون ، وهیچ برکیم ایستامايدورکه بارکسی (هرقانچه زور و محترم انسان بولاسون) اونیک خوجه لقیغه و شخصی ایش لرینه آرالاشسون یاتجاوز اتسون . عکس حالده طبیعی دورکه مدافعه حسی و مالک لیک شعوری ، غضب قوت لری قاینايدور ولازم کلیگن تقدیر ده استعمال ایتب بولسه هم اوز حقینی ساقاما مق غه تشبت ایتا دور ، بو طبیعت انسان ده غنه ایماس حیوان لرده هم برامر طبیعی دور . دیک هر بر انسان و حتی کیچیک به و حیوان لر ایستایدور لرکه اوزی ایستا گان چه حیات کیچیرسون و شئون حیات لریده آزاد و مستقل بولاسون . موته موندانغ آزاد لیک سیور خصلت لرغه ایکه بولغان فرد لر دین تشکیل تافغان بر ملت طبیعی اولاراق یات لرنیک ملی حیات لری غه تسلط واستعماری فی ایستامايدور واجنبی لرنیک اسارتیغه تن بر مای دور مجاهد لر دین بری نیک « الوطنیة دینی والاستقلال مذهبی » دیکن حمامی جمله سی مذکور نسکته لرغه اشارت بولسه کرک .

مقدمه دن ، ايدي اصل موضوع غه قايساق انسانليق عالمي نيك ايدي سعادتى
أوجون مشروع بوليشن اسلام ديني ، كل مولود يولد على فطرة الاسلام فأبوااه

یهودانه او مجسانه او ینصرانه حدیثی چه بر فطری دین دور ، اسلام دینی نیک تعلیم
لری فطرت انسانیه تقاضا سیدن هیج بر تاشقاری ایماس دور ، ینه بر عبارت ایله
ایتقان ده انسان نیک پاک و سلیم فطرتی اوز اوزینچه اسلام نیک تعلیم لرینی
ایستا یدور ، حکیم لردن بری «الاسلام دین الفطرة و دین النہضة» دیمیش دور ،
بیان اتسکینیمیز چه انسان فطرتی نیک مقتضای بولغان «استقلال» اسلام
دینی نیک واجب اتکن وايستا گان شیه لریندین دور ، یعنی اسلام دینی استقلالی
قولغه کلتوروش واونی ساقلاش نی اوز اتباعی بولغان مسلمان لرغه واجب ایلامیش
دور ، اسلام دینی ، مسلمان مجتمعی نی اجنبي لرغه (کبم اولسه اولسون) اطاعت
دین منع قیلا دور ، فقه مذهب لری حکمیده ، مستقل بولغان ویا استقلال ایستا گان
بر مسلمان اوز دینی واجب لرینی آداقتیغان بر مؤمن حساب لانیب ، اجنبي غه عذر سز
اطاعت قیلغان بر مسلمان یمان لیق و گناه ارتکاب اتسکوچی عاصی و فاسق لردن
سانالا دور ینه بر مقاله ایله إن شاء الله مذکور ادعا لریمیز نی قرآن کریم آیت لری بیله
اثبات ایتمیز . ومن الله التوفیق . بیتدی .

السید مبشر الطرازی

ۋېنى بىلۇم

حدیث قسمی : (بیعه العقبة حدیث نیك ایکنچى دوامى)

فتح مکە وھ مەتحنە آتى (يا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتِ يَأْتِيْنَكَ) نازل
بولغاندین صونىگىرە بوحدیث دە ذکر، أولۇنغان مبایعە حاصل أولمايش دور،
حضرت رسول كريم أولا خاتون لردىن وصونىگىرە ايركىكە لردىن بىعت آلمىش لر
مجلسىندە كى أصحاب كرام غە دىدىلەر كە : أى أصحاب ، الله تعالى گەھىج بىرىشى نى
شىرىك قىلماش ليق غە ، اوغرىلىك قىلماسليق غە ، زنا قىلماش لىكىغە ، بالە
لر يېنكىز نى أولتۇرماس لىكىغە ، و بر او گە بەتانا انماش لىكىغە و شىرىعت حكم لريغە
موافق ايش لرده عاصى و مخالف بولماش ليق غە عەهد و پييان بىرىشكەن لر ، زراوى
ايتا دور كە هەمە بىز پىغمبر غە عەهد بىردوڭ . صونىگىرە پىغمبر يىز دىدى لر كە :
بركىمسە شول عەد گە وفا ايتابىسىه اجزىنى الله برا دور وا گەر بعض شىء لرده
خلاف قىلىپ معصىت ئارتىكاب ايتابىسىه وأونىك برا بىرىنەدە بودىنادە عذاب كورسە
أول عذاب ائىك جنایتى نىك كفارتى دور ، اگر معصىتى الله طرفىدىن مستور قالسىه
أونىك ايشى الله غە بىلە لر خواه لاسە عذاب ايتاب .

شركە هەمە بلا لرنىك باشى وشقاوت ابديه نىك سېبىي بولغاچ پىغمبر يىز بىرنجى
مرە دە شركە انماسلېك غە عەد آلدى ، شركە مەهاوى دين لرنىك هەمە سى دە گناه
كېيىرە لرنىك ائىك زورى سانالمايش دور، چونكە مشركە عقل نعمى نىك قدر يىقىلما مېش
كائنات خلقىنى عقلى بىلە اوپلاپ أور نىك خالق بارلەقىنى و برلەكىنى بىلا
آلاممايش دور . اىكىنچى اوغرى ليق انساننى شزف و مرۇت دين توشورا دور
چاركە دىنار لىكىكە بىنیمه نى أوغور لاماق سېبىيلە بش يوزدىنار لىك قولي
كېيسىلۈر بودىيا و آخرت دە الله نىكە غضبى و جەنەمى گە مستحق قىلا دور انسان
ازنىك شرفى و مجتمع نىك تنج لىقى غە حریص بولغان رسول كريم شركە دين

ئەۋلاد گۈرۈپىسى

www.ewlat.org

www.uyghurkitap.com

ئۇغۇرچە ماقالە، قەدىمىسى تىسىر ۋە قوللىيارمىسلاڭ ئامېرى

صونك اهمیت لرینی غه بونقه طه غه بر میش دور . او چونجی زنا ، زناعائله و مات حیا تینی
بوزا دور غان و یمان خسته لیکٹ لرغه سبب بولا دور غان ، ایک زور رزالت دور
و گناه لر نیک بویوکی دور ارتکاب قیلغوچی بر کیمسه الله تعالی نزدیده و انسان
لرقاشیده منفور و مغضوب دور آخرت ده اولین و آخرین آلدینده شرمنده و جهنم
عذابی غه مستحق بولوره تور تونجی اوز به لرینی اول تور ماسیکت . اسلام دین اول
أوغول لرینی فقیر لیک دین قور قوب اول تور رورایدیلر ، قیز به له توغولسه عار قیلیب
در حال یرگه بز چوقور کولاب یتیریکه بونچه کوموب ایثارایدی لر ، وونه
بوحالت انسان لر نیک نه درجه ده قاتغ کونکل لیک لیکینی تصویر ایتا دور و عین
زمان ده الله تعالی گه عناد و حکمی غه راضی بولما سلیق نی بیلدیرا دور ، بوزما نیز
ده ایسه توغولما غان وقت ده دارو وباقه و سیله لر بیلان به لرینی اول تور مک
مدنیت دعوا سیده کی ملت لرده شایع دور . جان و قان احترامی غه حریص بولغان
یغمبر یمز انسان لرنی موئداع و حشی لیک دین منع قیلا دور انسان نی یار اتقان الله
او نیک رزق غه کفیل دور مسلمان لرغه قطعیا موئداع ظلم یار اشها دور دیدور .
 بشنجی تهمت و بہتان دنیا ده بویوک فتنه لرگه سبب دور غائله آراسینی ، دوست بیله
دوست نی و حتی ملت لر بیله ملت لر دولت لر آراسینی بوزا دور ، کوب تنج سیز
لیک لرغه سبب دور مسلمان بولغان برآدم بو و قاخت دین تار تینیش لازم دور ، حدیث
ده کی « بین ایدیکم و ارجلکم » عبارتی انسان نیک ذات دین عبارت دور . یعنی بالغان
و تهمت نی اوز یشکر دین تو قوب چقاریب باشقه لرغه آمانکنکر لر دیلک دور آتشنجی
(ولا تعصوا في معروف) جامع بر عهد دور خلاصه سی هر نرسه که شریعت
حکمی غه موافق دور مخالفت چی لیک قیلما نکنکر لر شریعت نیک امرینی قیلیب نهی
اتکن نیمه لرینی قیلما نکنکر لر دیلک دور .

الله سبحانه و تعالی بر گن عهد لر یمز غه و فاقیلور غه هدایت بر سون امین .

محمد یونس (مصرده تورکستان تکیه سی شیخی)

حقیقی اسلام نه دور؟

اسلام دینی نیک رسولی و مبلغی اولان حضرت پیغمبر یعنی محمد علیه الصلوٰۃ والسلام، اسلام نه دور؟ دیگن سؤال عنہ، زمانی، اور فی، سائل نک شخصی غه کوره تورلوک جواب لر برمیش و بوجواب لر ایله هر دفعه سنده. اسلامت نیک ایک مهم برقاچه سی غه اشارات اتمش ایسه ده حضرت پیغمبر یعنی نک ایک عمومی و شمولی جوابینی شو حدیث شریف ابله افاده بیورمیش دور. «إنما بعثت لأتمم مكارم الأخلاق»، یعنی ایک گوزل أخلاق لرنی تمام لا ماق اوچون غنه حق طرفین يوللاندیم.

دیمک حقیقی اسلامیت کورکام و چرایاق خلق صاحبی بولق وجهل ظلم، نفاق افتراق، یالغان، سوزتوشومق، آلداماق، بہتان، إسراف، بخل، خیانت، کبر، خیانت هورون لوق (تبیل لیک) لر دین روحینی پاکیزه لاب ایچکو و قار دیک رزالت لر دین ساقلانیب و هر تور لوظاهری پیس لیک دین اوزینی پاکلاب، علم حریت اتحاد، تعاون، صبر، صداقت، نظافت، عدالت، شجاعت، سخاوت، جهاد، اجتہاد، سعی، عمل صالح دیک انک یوکسک فضیلتلر له اوزینی زینت لامک دین عبارت دور حقیقی مسلمان ده بولرن قیلغان کیمسه لر دور.

باشقه ملت لر مسلمان بولادینی حال ده بایاق اخلاق لریله خاق لانق غه یتریشب و عملی تطبیق ائیب اوزحال لرینی و عملکت لرینی توزاتکن بروقت ده بز مسلمان لر اوزیمکوپ و عملکت لریز بای و کنش بولق له برابر جاھل و فقیر محکوم بر وضعیت ده قالمقايمو نیک باش عاملی حقیقی اسلامیت فی انکلاماغاینمیزدین دور. پیغمبر یعنی نیک «بنی الإسلام على خُسْن» حدیث شریف لرینی یخشی آنکلاماغان لیقیمن یانکلاش لرین نیک بڑی سی او لا یلیپ پیغمبر یعنی اسلام خمس دیماش دور بلکه «بنی على خُسْن» دیمیش دور. بوحال ده اسلام شویش أساس اوزرینه چوق

یوکسک أخلاقی واجتماعی قاعده لردین مؤلف أولان مثل سز بر دین دور . بوتون
اسلام نملـکـت لـرـیدـه تـأـلـیـف إـتـیـلـمـیـش دـین وـقـهـ کـشـابـلـرـیـ هـمـهـ مـیـ کـتابـ الطـاـهـارـتـ دـین
باـشـلاـبـ کـتابـ الحـجـ غـهـ قـدـرـ بـكـ کـوـپـ تـفـرـعـاتـ لـرـیـاهـ توـلـیـشـ اـرـ دورـ اـسـلامـ مـدـرـسـهـ
لـرـیدـهـ بـوـ کـتابـ لـرـغـنـهـ اوـقـوـتـولـدـیـ حـالـبـوـکـهـ حـقـیـقـیـ اـسـلامـتـ نـیـکـ مـسـتـلـزـمـاتـ بـوـلغـانـ
عـالـیـ أـخـلـاقـ ،ـ جـهـادـ ،ـ نـظـافـتـ دـرـسـ لـرـیـ وـ بـوـلـرـنـیـ بـیـانـ اـیـتـاـدـورـ رـغـانـ قـرـآنـ کـرـیـمـ وـسـیرـتـ
نبـوـیـهـ ،ـ وـحـدـیـثـ عـلـمـ لـرـیـ تـرـکـ اـیـتـیـلـدـیـ .ـ قـرـآنـ کـرـیـمـ نـهـازـ حـکـمـتـ دـهـ «ـ إـنـ الصـلـةـ تـهـیـ
عـنـ الـفـحـشـاءـ وـالـمـنـکـرـ»ـ درـسـتـ لـیـکـدـهـ نـهـازـ بـوـزـوـ قـلـوـقـ وـیـمـانـ اـیـشـ لـرـدـینـ نـهـیـ قـیـلـاـ
دورـ دـیدـورـ وـ پـیـغـمـبـرـیـمـ «ـ مـنـ لـمـ تـهـیـ صـلـاتـهـ عـنـ الـفـحـشـاءـ وـالـمـنـکـرـ فـلـاـ صـلـةـ لـهـ»ـ بـرـ
آـدـمـ نـیـ نـهـازـ بـوـزـوـ قـلـوـقـ دـینـ توـسـماـسـهـ وـ توـخـتـاـتـهـاـسـهـ اوـنـنـکـ نـهـازـیـ نـیـکـ اـعـتـبـارـیـ وـثـوابـیـ
یـوـقـ - دـیدـورـ .ـ یـنـهـ بـرـ حـدـیـثـ دـهـ «ـ مـنـ لـمـ تـأـمـرـهـ صـلـاتـهـ بـالـمـعـرـفـ وـلـمـ تـهـیـ عـنـ الـمـنـکـرـ
لـمـ يـزـدـدـ مـنـ اللـهـ إـلـاـ بـعـدـآـ»ـ یـعـنـ بـرـکـشـیـ نـیـ اوـنـنـکـ نـهـازـیـ یـخـشـیـ لـیـقـعـهـ اـمـرـ قـیـلـمـاسـهـ وـیـمـانـ
لـیـقـ دـینـ توـسـماـسـهـ اوـ آـدـمـ اللـهـ ،ـ دـینـ یـرـاقـ بـوـلغـانـچـهـ بـوـلـورـ ،ـ وـشـکـلـیـ نـهـازـیـ فـایـدـهـ
قـیـلـمـاسـ ... دـیدـورـ یـنـهـ بـرـ حـدـیـثـ دـهـ «ـ مـنـ لـمـ يـدـعـ قـوـلـ الزـورـ وـالـعـمـلـ بـهـ فـلـیـسـ اللـهـ حـاجـةـ
فـ آـنـ يـدـعـ طـعـامـهـ وـشـرـابـهـ ،ـ یـعـنـ بـرـرـوزـهـ توـتـوـچـیـ کـشـیـ یـالـعـانـ گـفـ نـیـ وـاوـنـیـکـ غـهـ
عـمـلـ قـیـلـشـ نـیـ تـرـکـ اـنـماـسـهـ ،ـ اللـهـ تـعـالـیـ نـیـکـ اوـ آـدـمـ نـیـکـ یـمـکـ وـایـچـمـکـ نـیـ تـاـشـلـاشـیـ (ـآـجـ
قـالـیـشـیـ دـهـ)ـ هـیـجـ حـاجـتـیـ یـوـقـوـرـ - دـیدـورـ .

موـنـهـ بـوـآـیـتـ وـحـدـیـثـ اـمـثـاـیـنـیـ تـفـکـرـ وـعـبـرـتـ نـظـرـیـ بـلـانـ مـطــالـعـهـ اـتـیـلـیـسـهـ
نهـازـرـوزـهـ وـبـاشـقـهـ عـبـادـتـ إـنـسـانـ لـرـنـیـ فـضـیـلـتـ وـعـالـیـ أـخـلـاقـغـهـ وـرـزـشـ قـیـلـدـوـرـمـقـ
أـوـچـونـمـشـرـوـعـ بـوـلغـانـیـ بـكـ اوـچـوقـ کـوـرـوـنـادـورـ .ـ موـنـدـینـ باـشـقـهـ إـظـهـارـ عـبـودـیـتـ وـشـکـرـ
کـبـکـ بـکـ بـوـیـوـکـ مـزـیـتـ لـرـنـهـازـرـوزـهـ زـکـاتـ ،ـ حـجـ لـرـدـهـ أـمـانـتـ قـوـیـلـیـشـ دـوـرـکـهـ بـوـعـلـمـ
لـرـنـیـکـ حـقـیـقـیـ نـهـرـهـیـ بـوـقـارـیـدـهـ کـیـ آـیـتـ وـحـدـیـثـ لـرـغـهـ مـوـاـفـقـ تـزـکـیـهـ نـفـسـ وـحـسـنـ خـلـقـ
وـکـونـنـکـ لـرـنـیـ پـاـکـ لـاـشـ وـنـظـافـتـ لـرـ مـقـدارـیـ بـلـانـ اوـلـچـانـاـ دورـ .

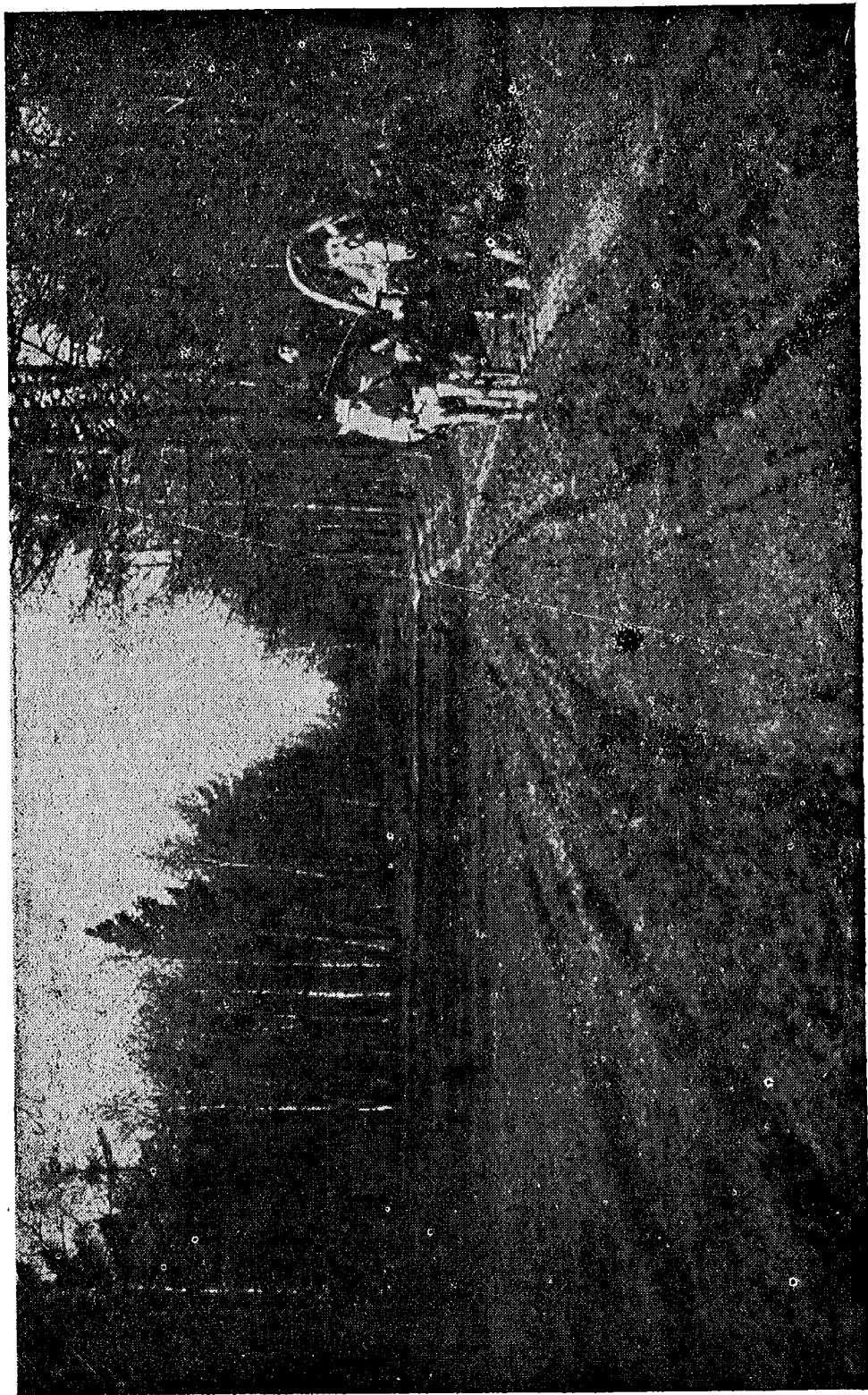
ایـرـ اوـغـلـیـ شـیـرـ .ـ قـاـهـرـهـ

تۈركىستان تارىخى (۲ نجى دوام)

(بىرنجى عددده عموماً تارىخ علمى نىڭ اهمىتى دىن و تۈركىستان تارىخى نىك بويوك لىكى و تارىخ علمى نظرىدە كى زور موقۇنى دىن بىحث آتىشىدوڭ) .

أون تو قوزىنجى عصر دە غرب مئرخ لرى أوز تارىخ لرىنى استقرانى بىر حال غە كلىشور گەن دىن صونىك تۈرك تارىخ لرى وأونىك منبۇغلىنى قىدىرىمۇغە باشلاپ كوب قىمت لىك يېنىڭى ازكىشاف لر قول دە ايتدى لر ، و تۈركىستان تارىخى يېنىڭى كىتىپ يېنىڭى بىر دۇر باشلاغان اون تو قوزىنجى عصر دە عزيز تۈركىستانىمېز استعهار بويوندور وقى آستىيدە فلاكتى لى كونلارىنى ياشامق غە باشلادى أۇچوق فطرتلى تۈركىستان خاقان واسكى مەدニيەت بېشىكى بولغان او مبارك او لىكە أنواع ترقىيات دىن محروم تو تولغان دىك أوز تارىخ لرى دىن دە غافل تو تولدى ، بارابارا ملىت مسئۇلەسى أون تو لا باشلادى شانلى « تۈرك » كەلھەسى تۈركىستان دە عامى جاھل معنا سىندە قوللانا دورغان بولدى، تۈركىستان نى استىيلا چىدىشمن لر اىكى غە بولىگەن بولسە لە هەر شهر وھر و يالت لرنى گويا آيرىم بىر مملەكت دىك تاقى ائمك ايلە أوزىمىز نىچە غە بولدوڭ ، تۈركىستان و تۈركىستان لىق دىكىن سوزلار أورنىغە « فلان شهر و شهر لىك » سوز لرى كىلدى . بول أحوال ايسە خودى دشمن لرىمېز نىك اىستاڭانى ايدى . بونىك بىلە أولارنىك داف لرىغە أو سنايناب بىز گەن بولدوق بىرنىك دىن اجتماعى حىاتىمېز ملى حرکت و دعوالىمېز كوب ضرر لاندى، عزيز أو لىكەمېز تۈركىستاننى قىزىل لىق بلاسى باسغاچ تارىخ مسئۇلەسى باشقە ساھە لرا و جراغان فاجعە دىن يېنىز يادەسىغە أۇچرادى قىزىل لە يالغان و ساختە تارىخ لرمىدان غە كەلتۈردى لر ، ملىتىمىزنى آزغۇنە بىر لەجە فەقىلە يارچە لاب بىر بىگە يات كورساتىك غە و رابطە لرىنى أوزملەك غە باشلادى لر

(بونون فرمان ونخیب، تورک، ملی نیلک بیدشکی و انسانیت نیلک منشائی اولان، آذای، تاغ لری نیلک کوزل کورونوش لریدین بوری سی

مونیک اوچون آزاد دنیاده یاش لر میز غه تورکستان نیک حقیق تاریخی نی
یلد و روش هربدر دین و ملتی نی سویگن فرد لرنیک و ملی مجموعه لرنیک باش
واجی دیگن قناعت ده میز . « آزاد تورکستان » اوز نوبتی ده « تورکستان تاریخی »
عنوانیله باشلاغان بوجیخی نی این شا الله هرسانی ده دوام اقدوروب وطنیمز نیک
طبعی وجغرافی وباقه ساحه لر ده کی تاریخی نی توغری منبع (قایناق) لر دین
آراشتیریب یازمق غه غیرت ایتا دور توفیق الله دین دور .

تورکستان کلمه می ، تورک ، سستان سوزلریدین مرکب دور ، سستان ایران چه لفظ
بولوبیر ، اورون ، ایل وطن معناه سنده دور ، گل لوق بزیر غه گلستان دیلا دور
برملت نیک اوزی نیک یری نی بیلدورمک اوچون او ملت اسمی نیک آخری
غه « سستان » کلمه می قوشلوب برایم ایجاد ایتلادر ، عربستان ، هندوستان ..
یازیش و سوزلاش ده ینگیل بولاسون اوچون تو تاشتوروب برکله شکانده
یازیلا دور . لغت معنی سی اعتباری بیهه « تورکستان » ، تورک ملتی
نیک یری دیگک بولوب بوکونکی تورکیه یا ایدیل ، اورال بویلری ، قریم ،
سپریا وباقه تورک عرق یاشایدور غان یرلز غه تورکستان دیب ایتماق مکن دور
اتنوغرافی جغرافیه نیک کورسا تدیکچه تورک عرق نیک یاشایدور غان یرلری .
دنیا نیک بش ده بری تخمن ایتلرک ده دور . تورکستان جغرافی اصطلاحنچه

شمال ده سپریا ، منفو لیا غرب ده حزر دنگری ، شرق ده غوبی چولی جنوب ده
ایران افغانستان ، هندوستان پاکستان ، تبت لر ایله حدود لانغان کشکرو و بای
اولکه دور ، آنای طاغلرینی ایچیگه آلغان بو او اکه نیک غایت بویوک ایکی مزیتی
بار دور که هرشنه دین اول بو ایکی نقطه اوستیده برآز توختاماق چی بولامیز
برنجی سی : آنای ایتا که لری دنیا یوزیده کی پوتون تورک عرقی نی یتیشدیر گن
لیشکی « کون چیقسه کوندوز بولا دور » دیگن دیگ مسلم قضیه لر دین دور .
« تورکستان مهد الاتراک » یعنی تورکستان تورک لر نیک بیشکی - دیگن جمله

بىك مشهور دور ، توركستان نىك اىكىنجى مزىتى آلتاي تاغلى ايناكىلىرى نىك انسان
لو نىك منشائى و تارالغان يرى بولوشى دور ، معلوم دوركە انسان لر منشائى نىك
قاير اىكن لىكى ده بىنچە فىكر لربار دور ، مونداخ تارىخ غە تعلوق و سهاوى
كتاب لرده خېرىلماڭان شىء لر تارىخ عالم ارى نىك تدقىق و علمى تحرىيات لريغە
تفوپۇص ايتالادور ، تارىخ علمى يوقارىدە ايتقاينىمىز چە بىنچە أصول لرغە مېنى
دوركە او لرغە أساس لانماغان نشيء لر قبول أولۇنمايدور ، او أصول لودىن
بىرى فيلولۇزى يعنى مقابله "السته علمى دوركە دنياھە كى تىل لرنى بىرىيگە
چاقىشىتىرۇب قايسى تىل قايسى تىل دن مشتىق أو لغان لقىنى تحرى اتكەك أصولى
دور . غرب علماء لرى تىل لرنىك توغوغان زەمىنی شرق طرفىغە كەتمىش و نەيايت
سەندىن مشتق أولە أولە تىل لرنىك توغوغان زەمىنی شرق طرفىغە كەتمىش و نەيايت
آلتاي غەبارىپ توختامىش . اىكىنجى أصول اتنولۇزى علمى يعنى علم طبقات
الشعب دوركە ملت لرنىك سونكاكىك ، سىما ، طبیعت لرىنندە تدقىق اجرايمك
علمى دور ، غرب علماء لرى بولۇم سايدە سەندە ملت لر اوستىنە تدقىقات قىلا را يكىن
بوملت شوملت دن او دە يىنە بىرى دىن تشعب ايتارا كە فسل لرنىك منبىعى ھە طبق
لسان كىي شرق غە توغرى كەتمىش ئىن بوايىك علم سايدە سىدە هەندوستان ، چىن ،
ياپون عالم لرى تىل و فسل لرنىك منبىعى نى آختارارا يكىن أولۇن نىك شەمال دە و غربى
دە واقع بولغان آلتاي طرفلىرىندىن كاڭن لىكى ائبات لامىش كرکە غرب و كرکە
شرق عالم لرى تدقىق چە تىل و نسل لرنىك منبىعى آلتاي غە كەلىپ توختا يىش
و آلتاي غە باشقە بىرىدىن بىرنسىل و يابرىتىل كېرىمگەن لىكى بايانى يكى أصول ايلە
علم نظرىدە ثابت بواش بونىك بىلان إنسان لرنىك ايك قديم دە تارالغان يرى
التاي ايتاكەك لرى اىكىن لىكىيغە قناعت حاصل بولامىش ، ملت و تىل لرنىك أصلى
نىك بىلدە كە خىرقى دىن كېلىپ چىقغان بونىت تىتجەسى دە «أوجە» پېش آغىزىم خە

توش، دیگن دیگن پیشقاں تاتلیق آش مفت دن تر نیک ^{قصیبه} میز بو اش دور (۱) مونه بونظریه بیله (اگرچه متفق علیه بولاسه هم) انسان ارزیک منشائی تورکستان دور آدم علیه السلام سرندیب غه توشتی واوزیکچون هندوستان منشاء بشریت دور، دیگن سوز لرغه ایناندوق علم نظرینده ثبوت لانغان آلتای تاغ لریغه توشگن لیکی غه، نه اوچون اینانا یالیم، مونه جمال نیک مجسم شکلی و دنیا جنتی بولغان آلتای منظرة می غه برباقساق بابامیز آدم علیه السلام نیک جنت دین آنده توشوشی و انسان لر منشائی بولاق غه لایق ایماسمو؟ دوامی بار.

م. ا. اسلامی

(۱) آلتای تاغ لری منشاء بشریت مسئله می مشهور مؤرخ و فیلسوف احمد محدث افندی قلیله اوزوقتیده «الصراط المستقیم» مجله سی نوک ۳۱۰ عدد لرنهاده شر اولونغان وزون بر مقاله دین خلاصه لاندی تختی ده زیاده ایضاح اوچون او نه مراجعت اینکلور.

حضرت[ؑ] امام بخاری حیات صحیفه لریدین

لام بخاری اسمی محمد آنالری اسماعیل کنیه لری أبو عبد الله لقب لری امام المحدثین شہرت لری امام بخاری دور، بیز تورکستان لیق لرینیک و پوتون تورک عرقی نیک فخری بولغان امام، جمعه آخشامی ۱۳ شوال سنه ۱۹۴۵ (۲۱ ۸۱۰) بخاراده توغولوب آنالری کیچیکی ده وفات بولغاچ آنالری نیک تریه سیده یتشمش دور . بک کیچیک لکیدین حدیث علمی غه مايل بولوب اون بریاشیده زور عالم لردين حدیث ایشتمک غه باسلامش اون آلهه یاش لریده اسلام علم لری و خصوصاً حدیث علمی ده بویوک اقتدار غه ایگه بولمیش دور . امام بخاری، أحد نام لیک برادری و والده[ؑ] محترمه لرینی الیب مکه مکرمہ غه سفر قیلب حجج قیلغاج برادری نی بخارا غه قایتوروب اوز لری حجاز ده حدیث علمی نیک مشهور فضلا لری ایله صحبت لاشیب او دیار مقدسه ده قالمیش دور . ۱۸ یاشیده ایکن « الصحابة والتبعين وأقاویلهم » آتلیق کتابی نی یازمیش « التأریخ الکبیر » کتابی مدینه منوره ده مسجد رسول الله ایچیده آیدینک کیچه لرده تصنیف اتمش دور .

مبارک عمر لری نیگه بویوک برقسمی نی خراسان، عراق، حجاز، مصر شام لرنی کیزیب بوماکت لرده کی عالم وحدت لردن حدیث ایشتمک غه صرف ایلامیش لر دور . واسلام دنیا می ده بویوک برشمرتی چیقمیش دور ، زیارت قیلغان شهر و ملکت لوده امام احمد بن حنبل، أبو نعیم اصفهانی غه او خشه برمیک سکریوز محدث دین حدیث ایشتنیکن لری منقول دور، حجاز، عراق خراسان وما ورا النهر دیک علم وزور عالم لرغه منبع بولغان یر لرده تختی بک یاش وقتی ده حدیث روایت اتمش دور . حضرت امام نیک درس حلقة لریغه حاضر بولوب درس ایشتنکن لریتمش میک دین آرتا دورکه امام مسلم، ترمذی، نسائی أبوذرجه

کې مشهور ذات
لر اولرنىك جى لە
سەندىن دور .
حضرت إمام فوق
العاده قوه حافظه
غە ايگە ايدى
يوزمېك صحىح
حدىث وايىكى
يوزمېك صحىح دە
شكىقىلغان حدىت
لۇنى يادىيليرايىدى
قايرغە بارسە
مسلمان لر زورشاد
لىق وحرمت
اىلە استقبال ايتار
لر ايدى نىساپور غە

ایله استقبال ایتار اوزون وقت لر علم و عرفان مرکزی بولغان و امام بخاری رحه
الله دیگ بویوک ذات تی انسان لیق عالمی غه تعفه قیلیب یتیشدیر کن
لرایدی نیسابور غه « بخارا » شهری ده کی اتری قلعه .
بارغان ده پیاده وايشا کت لیک لردین باشقة تورت میک آذوق کشی لر استقبال
اتکن لرینی محمد بن یعقوب روایت ایتادر ، بخارا غه قاتیقان لریده بخارا اهلی
بر اور تنک (فرسخ) یرغه چیمتب چادر لر قوروب طلاوکوموش لرنثار ایتب فارشی
آلیش لر . بخارا والی سی خالد ابن احمد نیک ایلچی سی امام نیک درس مجلس اریغه
کیلیب « والی اوز لرینی قیچقیرادر و سرای ده درس اینسوون دیدور » دیگن ده امام
حضر تلری « والی غه سوزله مین علم نی خوارلاب والی لر و پادشاه لرنیک ایشیک لریغه

کو تاریب الیب بارمایین والی نیک علم غە حاجى بو لىسە باشقاھە مسلمان لردىكە مسجدىم
غە كىلسون، اگەن بوسوزوم غە اچىفي كىلاسە مۇ درس دىن منع قىلسون تاڭە الله
نىزدىدە عذرىم بولسون، هېچ وقت اختىارىم بىلە عامنى يوشورمايىن دىمىش، والى
بو سوزدىن اچىغۇ لانىب إمام حضرتلىرىنى بخارا دىن سورمەيش و موندىن بىر آى
صونك خەلیفە أمرىيە والى فە بخارا دە ايشاكى ئۆستىدە شهر آيلاندورولوب
قامالغان ليقى وزندان دە أولىگەن ليكى منقول دور.

إمام حضرت تارى سەمرقەنداھلى نىك دعوت لرى أۇز زىنە خىتنەك قەرييە سېكە
كىلىپ أوندە أورۇغ توغان ئەلە بىنچە كون تورارايىكەن آغىزىب شەنبە كۆنى
روزە عىيد كىچە سى ۲۵۶ ۲۵۵ پاش لرىدە وفات ايتىدى لر (رحمە الله)
حضرت إمام يۈكىشكە خاق لر لە متصف كىرم واحسان ليكى أورتە بولىلى
أوروق تەنلى آزىمكە غە قناعتلى برعالي صفات ذات ايدى، اثر لرىدىن ايكى
مشەھورى «الجامع الصحيح» «صحىح بخارى» بىلە معروف بولغان كتابى دور،
آتىتە يۈزمك حدىث دين تالالاب أون آتىتە يېل دە تصنیف ايلامىش لر دور ترتىبى
غايتى دقىق و كوب آيت لرنىك تفسيرىنى اپچىگە تويمىش دور. هەبر حدىثنى
وضع قىليش دين أول ايكى ركعت نماز اوقدوم، كتابىم فى ربىم بىلە أۇزوم
آراسىندا حجت قىلدىم دىمىش دور، بوقدر تقوى و اخلاصى نىك تۈرە سى أولاراق
بوكتابى بالاجماع «أصح الكتب بعد كتاب الله» قبول اتىلمىش دور، موندىن
باشقاھە «برالوالدين» «اسما الصحابة» و باشقاھە ۱۸ عدد اثر لرى باردور. حضرت
إمام نىك زوح شريف لرىنى فاتحە أوقدو ياراق، بوقسىقە ترجمە حالنى موندە
بيتىر امىز.

السيد نصر الله الطرازي

(مصر دار الكتب دە شرق لغت بولۇمە سى نىك باشلىقى)

قوتاشقو بیلیک و مؤلفی یوسف خاص حاجب (اینگنجی دوام)

(برنجی سان ده بوکتاب نك مؤلفي ويازيلغان تاريني و آورني دين بحث اتمشدرك)

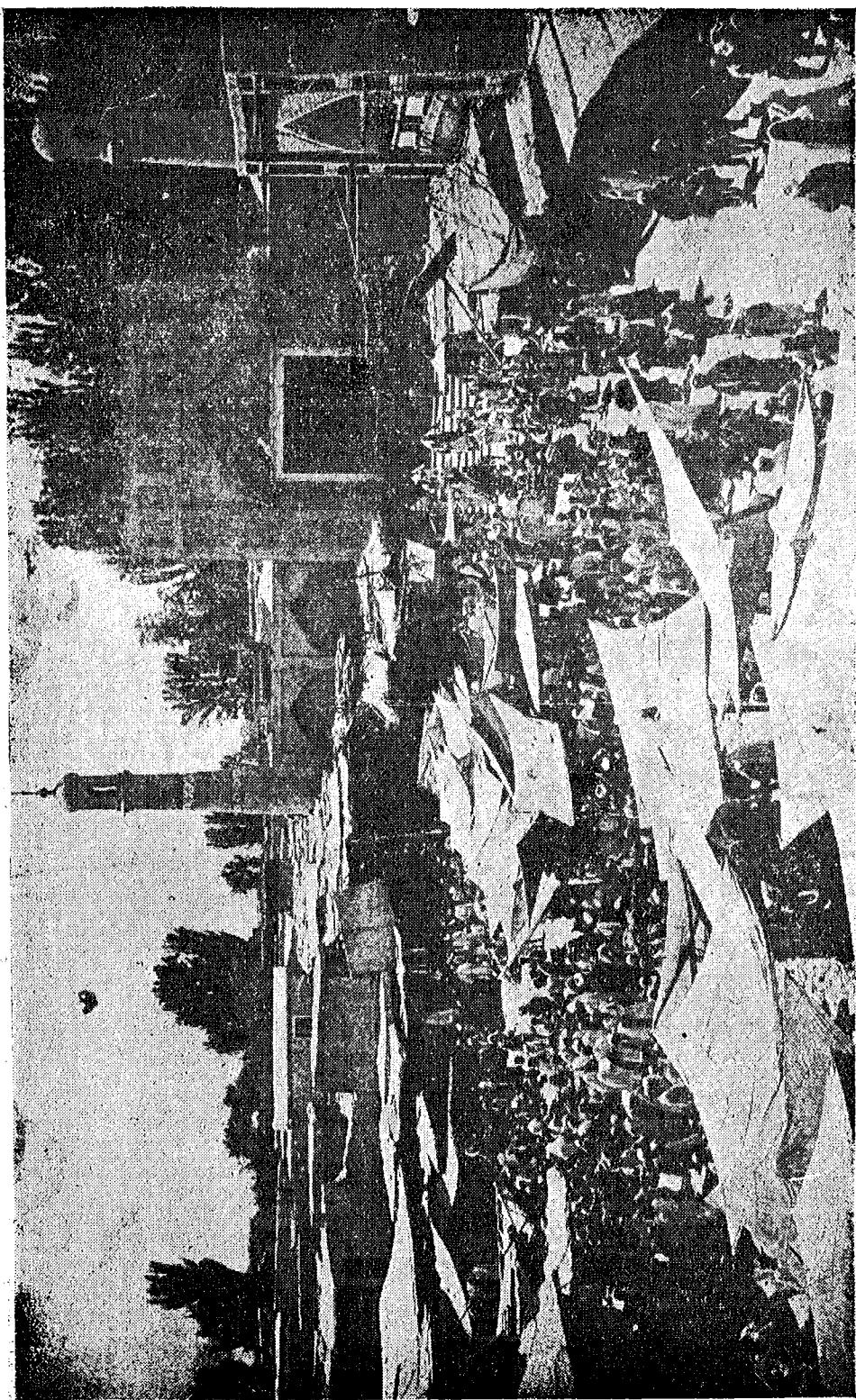
كتاب نيك تيلى ويازيلش طرزى : تيلى او يغور توركچه بولوب نظم ييلان
 يازيلميش آلتەميك آلتى يوز قرق بش ييت ليك دور. كتاب نك همه سى ده يوزاللىك
 غنه عرب چه فارسى چه ديني ألفاظ واصطلاح لر بولوب باشقە سى همه سى صاف
 توركچه دور ، هر برى بى موضع ده يتمش أوج باب وايسىكى مقدمه وبر خاتمه
 اوزرىندە تر تىپ بيريلميش دور .

كتاب نيك اسى بولغان « قوتاشقو بیلیک » كىلە رى ناك معنى سى : بیلیک كىلە
 سى بیلیک دين مشتى بولوب علم و معرفت (انكليزچە Logie) معناىسىدە دور فقط
 « قوتاشقو » كىلە سى حفندە تورلو ملاحظه لر باردور ، قوتاشقو بیلیک نى انك أول
 علم دنيا سى غە تونو تقان « جوبرت » حکومت علمى دىب ترجمە قىلمىش دور ، دكتور
 رضا نور « قوداتقۇ » قوداتقۇ مصدرىندىن مشتق دور قوداتقۇ ديمك دولت إدارە
 ائمك ديمك بولوب قوتاشقۇ بیلیک سىياسىت علمى ياخو دسيياسىت نامە معناىسىدە دور دىب
 يازادور . ماجارىق بويوك عالم وامبه رى وهم رادلوف لر سعادت برگۈچى علم
 دىب ترجمە ائمك ده لر . دكتور . ر . د . آرات و دكتور ا . ن . ديلمن لر ، قوت
 مبارك ديمك دور . آد = فعل . كو = ظرف دور يعنى انسان لرغە هر ايكي دنيا ده
 ام معنى سى بلان مبارك وقو تلوق بولقى أوچون لازم بولغان يول نى كورساتا
 دورغان علم دىب لإيضاح ائمك ده دور ار ، مونه بول ملاحظه نى بىلە توغرى تايامىن
 چونكە قوت = مبارك ، وقت لاماڭ مبارك لاماڭ معنى سىنده بول كون غېچە
 قوللاماڭ ده دور . آت - ائمك دين بولوب دعا دور « كو » فعلى نى تمام لاوچى بولوب
 استعمال ايتولادور . أصلى « وقت » ات . كو ، بولوب يازيلش و سوزلاپىش ده نېگىل

لاتیب قوتانقوشکلیغه کلمیش و تور کچه ده تا . دال لو . کاف . گاف لر بیر بیرگە تېدیل بولوشی عمومی دور ، تورکستان ده آلغە کاما گو - اولگەو دېگەن کامە لر دعا و تمنا يریدە حاضر قىزمائىمۇن غچە مستعمل دور .

بوكتابنى يازىش دين غرضى ، يوسف بوكتابىنى قومى و دينى غه بولغان محلى و اجتماعى حيات غه قارشى زور بىر مىئۇلىت سېزغان لىقى دين يازمىش دور ، فرد حياتى و جمعىت دولت حيات لرى نى تنظيم اتكى أوجون لازم بولغان علم و فضىلت لر نىڭ نىمە ايدىك لىكىيف حيات نىك معنى سىينى انسان نىڭ جمعىت و دولت غه قاراتا و ظېغە سى نە لوايدىك لەكىنى وأخلاق أصول لرى نى يوغە قويىت نىك كىرك لىكىنى آنكلاتىش دور ، يوسف بواثرى بىلان عالم ، شاعر ، متفكر و فياسوف لىق مقام لرىنى كېچىرا كە مجاهە لىق نىك ايدىك بويوك درجه لرى غه ياشىمىش دور . دكتور ر . ر . آرات يازادوركە بعىنى لرى يوسف منصب دارلۇ غە يخشى كورونك و فەنلى نى إظهار قىلىق أوجون بواثرى نى يازغان دىب دعوى قىلادور لر ، هرگز انداخ ايماس دور . توغرى يوسف بوكتابى آرقى خاص حاجب لىك درجه سېغە كلمىش ايسەدە بى منصب نى اىستاكانلىكى دن ايماس باكە توغاج قراخان نىك علم نى تقىير ايتىچى بىذات بولغان لقىدىن ايلەرى كلمىش دور ، اگر يوسف حكم داز لرغە چاپلوس لىق قىلىق وأولرنىك التفات دروازه (قاپو) لرىنى قاقاق اوچون بواثرى نى يازغان بولسىه كتابى ده لاقل بىارەمدەحىيە باپى بولورايىدى حالبۇكە مونداخ نىمە يوقتۇر ، بلەكە بالعكس يوسف أوززمانە سىدىن بىك اچخ شكارىت لر بىلدۈرۈپ اوتىكىن دور لرى و خلق لرى ماقاتاب كوب نىمە لرى يازادور .. اگر بىزآدم ايسا كە ئانلۇغە شېھەسز فرشته دىتكى لازم ... كې . يوسف يارا ئىلش ده زور يارا تىلغاش بر كىنى بولغان نىك اوسىكە پختە بىر مسلمان و عامل بىر عالم بولغاچ هر ايشى سەدە وريادىن اوزان والله نىڭ رضا سى نى هدف تو تەن اىقى كتابى دين مىلى دور يوسف نىك كۈزىدە درجه و مال نىك هېيج اعتبارى بولماش دور . يوسف ذەمىحەت

(تورکستان، نیل شانی و آتون کونلریده کی پایی تختی، او زون عصر ار علم و عرفان جشمه می بولافان تاریخی شهر د کاشغر= اوردا گفت،
د کی بو بوك « عدد کاه جامعی، نیل تیشقی منظره می)

ئەۋلاد گۈرۈپىسى

www.ewlat.org

www.uyghurkitap.com

ئۇغۇرچە ماقالى، قەدىمىي ئىسمىر ۋە قولىيارمىسلاр ئامېرى

بای ده ایتادر که الله إنسان لرنی ایک مکرم و سایلانغاف حال ده یارانمیش و آنگاواو یوک فضیلت لرنی بر میش ، بخشی لیق یمان لیق همه سی الله دین ، انسان ذیمه تاریسه (ایکسه) او نی اورادر ، عبادت غایت مهم دور ، انسان نیک بخشی لیق یامان لیقی اونیک حیات و مجتمع ده فایده لی یا فایده سز لیقی بیلان أولچانادر . اولوم مفهومی انسان لرنی بخشی یول غه هیدامک اوچون انک مهم سبب لر دین دور . بخشی ویمان آدم لر اوچون اجر و جزا اولاراق جنت و جهنم دین زیاده بو دنیاده انسان لرنیک بر گن حکم لری مهم دور ، بخشی آت قالدوروب اولمک وأولگن دین صونک او بخشی آت سایه سیده یاشاما مق ده دوام اتمک انسان اوچون غایت قیمت لی مكافات دور . یوسف کامل انسان لر تعریف ده . هر تور لو علم اوقومق ، یازماق بالاغت هندسه ، هیئت ، طب و تمییر رو با غه او خشہ عمومی فضیلت لر غه ایگه بو لغان زیک اوستیکه تورک حباتی و محیطی غه خاص بو لغان آوچ لیق ، قوش چیلیق ، اوق آنماق ، کورشمک (چالشمامق) شطرنج اویون لری دیک مهارت لر غه ایگه بو لغان آدم لر کامل انسان ارد دور ، ناقص و علم سیز آدم لرنیک ایش باشی غه کیلشی او زی وهم ملتی او جون ضرر لی دیدور ، یوسف بو ذصیحت لری بیلان بک اوچوق صورت ده حاکم لرنی فضیلت صاحب لری بولق غه چاقیرادر .

م . ا . اسلامی

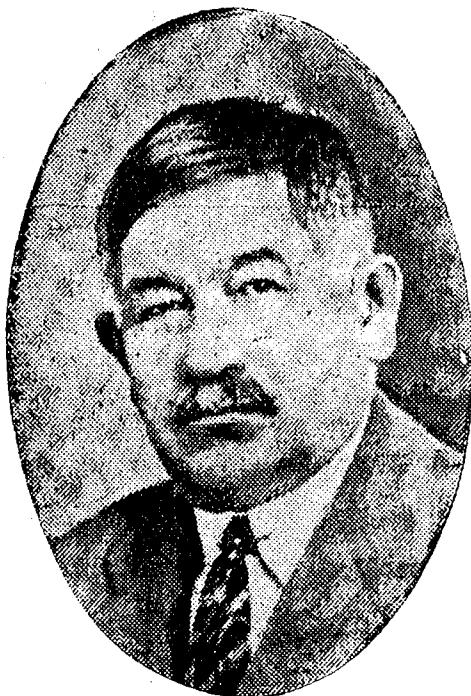
دوامی بار

اعلان

طبعه مین هر تورلو تیل ده کتاب و باشهه نشریات باستوروش ایستا گان ذات لرنیک خدمتی اوچون تسمیلات لرغه مستعد دور ، تور کچه و فارسی چه اوچون لازم بو لغان حروف لر مکمل موجود دور ، پاکیزه ایش ایشلاجمک چو فقط لریمیز نیک اعتمادی نی کوزدہ تو نمک شعار یمز دور .

عنوان : مطبعة المبدى ٦٩ شارع النزهه بالسکاكيني : القاهرة — مصر

مرحوم عیاض بیگ اسحاق حیاتندین

قرداش ایدیل اورال استقلالی
و پوتون تورک لیک و اسلام خدمتی
اوچون حیاتینی وقف اتسکن مشهور
مجاهد وادیب عیاض بیگ اسحاقی
اوتسکن ییل تموز ۲۲ ده یتمیش یتی
یاشنده انقاراده حیات غه کوزینی
یوماچ ایله بیک کوب مجله و گزینه
لر مرحوم نیک پارلاق حیاتندین
او زون مقاله لر یازدی لر بولنیک
باشیده آذر بایجان نیک لیدری علامه
محمد امین بیگ رسو از اده نیک مقاله

مرحوم عیاض اسحاقی

سی و استانبول دینی صباح ، گزینه اسیده ، ب . قادر جان نیک « بر اینقلال
قهرمانی » عنوانی یازوئی « تورک یوردو » مجموعه سنده حسین ناق اور کون
نیک مقاله الری کلمک ده دور ، خیلی صوناک قالغان او اساق هم رینچه سطر ایاه
مرحوم نی اسلامق نی واجیمیز بیلدوک .

مرحوم ، ۲۵ شباط ۱۸۷۸ ده تاریخی قزان شهری نیک یانیده کی یاو شیرمه
آیشلاقی ده بردینی عائله دین دیناغه کامیش دور ، آنسی محجوزه و انسی اسحاقی
لر دین و صونکره کوی مکتبی ، چستای و قزان نیک تورلی مدرسه لرینده اسلامی
تحصیل کورمیش دور ، اقر بالریدین ، مشهور شهاب الدین مر جانی نیک شاگرد .
لریدین بولغان شمید الدین نامی بر عالم أولى گچ مونیک کتاب لری عیاض اسحاقی
غه بیر بیلش ، بوکتاب خانه ده استانبول ده بایلغان تورکچه جغرافیه و تاریخ کتاب

لریدین برکوب اثر بولوب بولرفی او قومق ایله اسلام دنیاسی نیک زورلوقی و تورک عالی نیک بویوک لیکی نی بیایب کنک برافق غه کوز آچمیش و تورکچه اثر لراو قومق غه علاقه باشلامیش استانبول دین چیقادور غان « معلومات » « ژروت فتوون » و اسماعیل غصیرالی نیک مشهور « ترجان » مجله لرینی نوبت لیک او قور بولمیش دور ، موته بو عامل لر عیاض اسحاقی غه یازوچی لیق روحی اجتماعی رومان لو یازماق الهاي نی برمیش دور .

۱۸۹۷ ده « تعلم ده سعادت » فاملىكتى بىرنجى دفعه اولاراق نېبر أولونمش واوندین صوبىك آرقە آرقە دين عددى الليك دين آرتقان اثر لرى ميدان غه كيلا باشلامیش دوركە بعضى سى أوج جلد تشکيل ايتادور اثر لریدىز « كاه پوش چى قىز = دوفه چى قىز » « باى أوغلى » « ايکى عاشق » « أوج خاتون » « تورموش » « تىلانچى قىز » « زندان » « جمعىت » « آللدىم بىرىدىم » اثر لرى بعضى سى رومان وبعضى سى پىسىه اولاراق يازىلمىش دور . « ايکى يوزىيل دين صونك انقرابى ، آتلىكتى ، اگر تورک تاتار لر ترقى حرکت لريگە كېرىشىما سە لر منفرض بولوردىگەن نى غايت اوچوق واجع بىتىل ایله آنكلا تقان لقىدىن بوكىتى تورک تاتار لر حىياتىدە غايت ادى بىمىھ حادىه تشکيل اتمىش دور ، ۱۹۱۷ ده جىرأا نصرانى لاشتورو لمىش بىر مسلمان تاتار قزى نیك حكايىه سى اولان « زىيختا » آتلى دراوه سى بۇ تون تورک اىيل لریدىه اسحاقى نى تو نوت دور مىش دور ، اوز مملکتى ايدىل اورال ده عياض اسحاقى تىل لرده داستانه بولمىش دو ، ۱۸۹۹ روس لر طرفندىن قزان تورک ارىنى روس لاشتير ماق غرضىلە اچىلمىش روس چە داز المعلمىن (Ucitem Skaya Skola) نى بىرىپ چىغان اسحاقى روس لر نیك بوزوق نىت لرىنى يېلىمك لە دين و ملت مخانظە سى اوچون انقلاب عزيمت لر نىي قوت لاندور مىش دور ، و بواراده بىر زمان اوز كويى غه امام تعىين قىلىميش دور يۇنىويرىنى طلبه

لری اراسنده « شاگردلیق »، واوندین صونك « حریت »، اسمنده گزیته چیقارمیش دور .

روسجا پون مخابره سنده روس لرزیل برسوت ده مغلوب بولغاچ روسياده حکومت تضیيقاتی غه قارشی بو يوک عصیانلار او لغايان باشلامشتی، چار ۲ نیکولای بو هيچان لرنی باسماق اوچون ۱۹۰۵ اکتوبر ۱۷ ده مشروطیت اداره اساس لریني جمعیت و مطبوعات حریت لرینی تو نوهق غه مجبور بولدی، عیاض اسحاقي بوفرست دین استفاده « تانکث »، گزیته سیني قوردى و موندن صونك اسحاقي کوپراق سیاسی فعالیت لره کوچتی، بر مدرسه ده يوشورون بر سیاسی توپلانته پولیس طرفندین حصار غه النعاچ اسحاقي فاچیب تو تواسه هم اوبي ده کي يازو وكتاب لری مصادره ايتيلدي موندين صونك اسحاقي آرتوق اوز مالکتی ده ياساهه پاساپورت تاقه آت ساخنه قیافت لر له يوشورونوب حرکت الیب بارمق غه باشладى، ۱۹۰۷ آسته آسته اسکى ظالم إداره روسياغه قایتب کامک غه، مجله گازیته لر قاپاينله غه، منور واستقلال چى لر برا درين زندان غه آيتلمه غه باشلا مشتی ۴ حزيران ۱۹۰۷ ده عیاض اسحاقي هم قزان ده تو تولوب زندان غه قويولدی واوندین بحر منجمد شهابي غه يقين « اركن جليلك »، ولايتي غه سورولدی اوندين قاچیب پترسبورغ غه او زين استانبول غه كيلدى مشهور يوسف آچورا أوغلى ييله « تورك درنکى » إداره سنده برا براشладى، ۱۹۰۹ يوشورون فنلانديه غه كتدى و آنده تورروب قزان ده « عصر » مطبعه سى ايله خبر لا شيب مخفى صورت ده اثر لریني بوللاپ باستورروب تاراتدى وتكرار استانبول غه كيلدى، پترسبورغ ده بىر بجمو عه إداره سى نيلك تسلكىفي بونىچە اسحاقي تكرار روسياغه يوشورون صورت ده قایتدى ايسەدە إسلام عاليهندە بولۇنغان بىرآدم ايلە بىجادله غه كيرشكىنىڭ يىلان تىز تو نولوب قالدى تكرار حبس غه كيردى، بونوبت مزن (Mezen) آتلۇ فقط شهاب موزىد نىڭزى غه قرق مترلىك غه يقين قىشى كون كورماس بىر قىصبه ده

شەھاب مۇزىد نىڭزى غە قرق مەترلىك غە يقىن قىشى كون كورماس بىر قىصبه دە

شەھاب مۇزىد نىڭزى
www.uyghurkitap.com

قاطع نظارت آلتنده کیچیر مکث ده بولغان سورگون دین بیریل مدت او تمشتی که.
 ۱۹۱۳ ده رومانوف خاندانی نیلک روسیا تختی غه چیقیشی نیلک ۳۰۰ بیل لیق
 یوبیله مناسبتی بیله اعلان قیلغان عفو عمومی دین فایده لاینب اسحاقی سورگون
 دین چیقتی، وأوز شهری قزان ده أولاتور ماسلیق شرطی بهه حریتی غه مالک بولدی
 ۱۹۱۷ ده چارلیق یقیلغان دین صوونکره قزان غه آشکار اکلاکچ قزان خاقی اوکون
 نی بریا یرام شکلنده تلقی ایتب قهرمان عیاض اسحاقی نی بویوک طنطه لر له
 قارشی آلمیش دور ۱۹۱۹ عیاض بلک موسکو واغه کتب «ایل» گازیته سینی
 چیقاردی واونده و قزان ده توپلانغان روسیا مسلمان لری نیلک قورولتسای مرکز
 شوارمی غه اعضا سایلاندی روسیا ده کی تورک لرمونداغ برفعالیت غه کیچد یکث
 لری رقت کونیست لرموسکوا نی آلمیش ایدیلر، بودفعه چاربزم غه خاق نی رحمت
 او قوتقان قیزیل امیر یالیزیم مستقل و مختار دولت أساس لری قورغان تورک
 ایل لرینی ینکی دین استیلا اتمک غه باشладی لر ایدیل اورال جهوریتی ده
 یقیلدی عیاض اسحاقی موسکوا دین اوغا غه واوندین سبریا ینیشک قیزیل یارشهری
 غه کیلدی و آنده «مايانخ» گزیته سینی قوردی، ونهایت ولادی واستوک دین
 یاوروپا غه کتدری و فرانسه ده سیاسی فعالیت لرینی دوام اتدوردی ۱۹۲۳ برلین غه
 کیلدی بعض اثر لرینی طبع اتدوردی ۱۹۲۴ ده تورکیه غه کیلب «تورک یوردو،
 جموعه سنده ایشладی، وتسکرار برلین غه باریب «ملی یول، مجتمعه سینی
 چیقاردی ۵ دیسمبر ۱۹۳۱ قدوس ده او تکازیلگن اسلام مؤتمری غه قاتیشدی
 و قایتشلی مصروفه بر قاج آی فالیب عرب و اسلام دنیا سینی اسیر تورک ایل لری حالی
 ایله تو نوشوردی، ۱۹۳۸ یاپونیا واوندین کوریا، مانجوریا و چین اولکه لرینی آیلانیب
 مانجوریا ینیشک «موقدین» شهریده اوزاق شرق ده یاشاغوجی اون میلک لاغان تورک
 تاتار مه اجرتی غه بر رسمی دینی و ملی مرکز قوروپ بردی، ۵۶ شهر لرده او مرکز
 غه شعبه لر تشکیل ایتدی هفتہ لیشک «ملی بایراق» گازیته سی نی تأسیس ایتب

دایش لرینی یو لغه قویوب بربیب اوزى یاوزو پاغه قایتدی ، بومركز و گازیته لر . ۱۹۴۵ يل غەقدن موفقىت له خدمت لر كورمكى ده ايدى كە يانپون لر ايكنىجي دنیا تخارى به سىدە تسلیم بولغاچ أولى دين قورال آلامق اۋچۇن مانجور پااغه كىرگۈن ساۋىيت قزىل اردومى بومركز و گازىته حرکت چى لرى و محىر لرینى أستىر آلاراق روسيا غەالىپ كىتدى و بونىك ايله بۇمۇسىسە لر باتىميش أولىدى .

«ملى بايراق» اىدىيەل اۇرال استقلال فەكرىنى تارا توچى بىرگۈزىنە بولسە هم مرحوم نىك باشقە تأسىيس لرى دىك بويوک توركى يېك فەكرىنى توشورا يىدى اووقت لر اوزاق شرق دە كى بويوک بىر توركستان مهاجر كىتلە لرى نىك حال لرى و توركستان مسئىلە لرى اۋچۇن هەر دايىم باش صحىفە لرینى يېرورا يىدى ، مشهور مجاهد لر يىمىز دين موصول حاجىم محيطى طوکىيە دە و جنزاڭ محمود محيطى حضر تلىرى پىكىن دە و عبد الله يېك داملام نعىمى داداود قارىم لر شانكىخاى دە سايد يېك ملا اوغلى آرتوشلى منغۇل دە وفات بولغان دە «ملى بايراق» بولرنىك اوزون ترجمە حال لرینى واوزاق شرق دە كى تورك تاتار قىداش لر يىمىز نىك بىز توركستان لىق لرنىك بواغىر مصىبەتمىز غە قايغو و تعزىيە لرینى يازدى ذاتاً عبارض يېك نىك آنا وطنى توركستان غە بىرگۈن اھتامى يېك سوگىلى قىزى پروفسور سعادت خانىم چاغاتايى نى توركستان كىلىنى قىلىپ مجاهد عالم لر يىمىز دين دكتور طاهر بىك شاڭرۇغە بريشى دين بىللە دور ، و بوخانىم نىك آنقارادە تىل يۇنىو يرسىتى سى دە چاغاتايى ادييماىي يېلان اشتىغانلى يىنه بونقەتە نى ابراز ايتا دور .

مرحوم نىك جەناد آرقە داشى م . ا . رسول زادە مقالە سىنە «تورك ايل لرنىيە مىنسوب مجاهد لر آراسىنە فعالىت و حرکت دە عياضن اسحاقى نىك او خشاشى يوق ايدى ، او گاھ پاريس و گاھ استانبول گاھ بىرلىن گاھ وارشاو گاھ طوکىيە گاھ لوندبورە گاھ پىكىن گاھ روما گاھ قىدوس دە يۈرۈملەس طاقى سونماس ايمانى كوروردى دىدۇر ... أزەر جامعى نىك سابق وکىلى و اسلام زعيم

لریدین فضیلتلو شیخ محمد عبداللطیف دراز حضرت لریدین مرحوم حقنده بومعذاغه
یقین برئا و تقدیر فی برقاچ دفعه آنکلا دیم . استانبول ده ۱۹۵۱ زیارتیله مشرف
بولدیغیم ده ، اوزمان چقارمق غه حركت اندیکیمز بومجله خبری فی مرحوم غایت
خوش لیق و یاردم وعده سیله فارشی آلغان ایدی مع الأسف اوذات نیک حیاتی
ده بومجله چیقا ییلمادی .

مرحوم نیک جسدی وصیتی اوزریه آنفارادین استانبول غه الیب کیلازارکن
ایدیل اورال لی تورکستان لی قافقا سیالی ، آزر بايجان لی و قیریم لی لردن متشکل
بویوک برکتمله قول لری بیله بايزید جامعی غه کلتور ولوپ جنازه نمازی او قو لغاج
ادرنه شمید لیکی قبر سستانیه یوسف آقچورا یاننده دفن قیلینمش ، و قبری اوستیده
صدری بیکت مقصودی و غربی تورکستان دن نعیم بگ و شرقی تورکستان دن
عیسی بیکت البتكین لر مرحوم نیک مهم شخصیتی و خدمت لری فی تبارز اندور گن
مهن نطق لر ایراد اتمیش لر دور . الله تعالی او رفی فی جنت ده قیلیب اسیر تو زک
اولکه لری غه تیزدین استفلال برمک ایله مرحوم نیک روحی فی شاد ایلاسون .

م . ا . اسلامی

محترم محمد امین بگ رسولزاده وهم باشقه یازوچی لرنیک یازولری بومقاله
میز غه (بعضی زیاده و نقصان لر کیریتمک ایله) اساس تو تولدی همه لریگه منویت
پیلدور امین .

م . ا . اسلامی

حیات دە خاتون

أوزون دين كوتديكىم و خوش ليقله قارشى آلدىغىمىز «آزاد توركستان» آرقلى هجرت دە كى آنا و همشيره لريم غە حرمتىلەك سلام لريم نى سونق ايلە برا بر عزيز ملت داش لريم حضور لريغە توبن دە كى فىكر لريم نى عرض اتكالە أوزوم نى مسعود ييلامن .

خاتون قىز لر تىرىك ملت لرنىك يارىمى دور ، حيات و سعادت اولى سز استقرار غە ايريشمايدور ، خاتون لرنىك كېچمىشى بويوك دور ، إنسان ليق يارا تىلغان دين بو كوكىيەمىز غە چە دوام اتسكىن او تازىخ ، اير لرنىك تارىخ برى بىلە يان مويان رمان بويچە دوام ايتادور . حيات نى يېتىشدەد و روچى آنا لرجىت نى ايکى قدمى استىغە آلغان حال دە آنالىق شفقت لرى ايلە اير لردىن ، دين روحى غە تىخى يقين راقى دور ، زورايش لرغە تحمل و بويوك انسان او يېتىشدىرىش دىگەن اغىرىيوك نى كوتارمەك دە اير لردىن تىخى كوچلوق راق دور .

توركستان خاتون لرى نىك تارىخى غە باقلار ساق اىپار خايم و باشقە اردىكى دنيا غە قەرمان ليق و وفادرس لرى بىگن مىك لرچە آنا لريمىز نى كورايمىز ، خاتون لردىن غايت زورايش كورگان لر بىك كوب دور ، مصر نىك اسکى پادشاه لر يىدەن جتش بشوت (۱) (Heteshbesot) كوچلوق ارادە و ادارەسى و بويوك مەكتى يىلان كەنە دىيانى تترانىش دور اونىك دين كېيىن تىخى دە داهى بىپادشاه خاتون كىلىدى كە اوایسە كليوباتره (۲) دور اونىك بىلىملى و هيلى آلدەنده زورقۇماندان لر بل و بويون لرىنى آيىگەمش لر دور ، يەن پادشاهسى بولغان بىلەقىس غايت أساس ليق بىر مەلسەت و بويوك بىر مەندىت اياخ غە تورغۇز مىش دور .

(۱) بورونقى ۱۸ نجى عائلە پادشاه لر يىدەن دور .

(۲) ميلاد دين ۶۹ ايلەكىرى اسكتندرىيە دە توغولىش واقعەسى بىك مشھور دور .

مقدس اسلام دینی ایسه خاتون لر دنیا سیده تمامیله بر انقلاب میدان غه
کلتوردی هر بر ساحه ده ایر لر بیلان بر ابر عدد سز بویوکت خاتون لرنی ییک
تیز زمان ده پیشیدیردی آنا میز حضرت عایشه رضی الله عنها غه ایک بویوک ذات
لر و خلفاً راشدین رضی الله عنهم دینی سیاسی مشکلات لرده مراجعت قیلورایدی
لر . حضرت عائشه بر مرشدۀ امت حالتنه غنه قالمادی بلکه اسلام علی نی
اوستون لامکت اوچون محاربه لرغه فعلاً اشتراکت ایتدی . فدا کارلیق ده یوکسک
مثال او لغان مشهوره شاعره خنساً نیک تاریخی ینه کوز آلدیز ده دور ، میدان ده
اوج قهرهان او غول لری بردن شهید توشکن خبرنی صبر و شجاعت ییله فارشی آلدی
محاربه مسلمان لر فایده سیغه نتیجه لانغان لقیفی اشکلا غاج او غول لرینی شهید ییک
شر فیغه تیکوز کن الله تعالی غه حمداتیدی (۱) فرانسوز لر دین ظمور اتکن واوز
اماکنی فی مستعمر لر دین قوتلدوروش ده خارق العاده قومانداسی ییله دنیا چه
شهرت قازانغان وقدیسه لیق لقیفی آلغان یاش ده قان قیز «جان دارکت» نی ده
کوزیز دین کیچیرمک لازم دور ، بوکونلر ده هم دنیا چه اسمی مشهور بویوک
خاتون لر بار دور ، «ایفاپیرن» ، ایکی ییل اول او لکچ او نیک زور خدمت لرینی
تمدیر اتکن مدنی ارجنتین ملتی همه سی پغلا دی . هیئت الامم باشقان لیقی غه قدر
ترقی اتکن بازدیت فیجاپا لاکشمی خاینم آسیا دین چیغنان بویوک همشیره لریز
دین دور بوموضع نی نه قدر اوزالتساق هم خاتون قیز لرنیک تاریخ ده آلغان اورنی
نیک حقیفی ادا ایتمالا یمز خاتون لرده مات نی شرافت و حریت هدف لریغه
یتکوزوش اوچون لازم بولغان مجادله نیک مهم قوت لری یوشورو مایش دور ، آری
ایر لر خاتون لر نیک «قوام» لری دور (الرجال قوامون علی النساء) لیکن
خاتون قیز لر ایر لر نیک توغرلغان دقیقه لریده کی یعنی لریدین باشلاپ جان

(۱) حالبوکه اسلام دین اول اول اتکن ببرادری «صنخر» حقنده کوب یغلاب مرثیه
لر ایله دیوان دیوان لر تولدورمش ایدی .

برادرغان وقت لریده کی انجیق ساعت لری غه چه اولر نیک یاردم چی سی
و حیات لری نیک سر لری ایکن ایکن ده انکار ایتیلماس .

حال بوایکن مظلوم وطنمیز تورکستان نیک حقوقینی مدافعه قیلیش یولیده
تورکستان نیک نجابت لیک خاتون قیز لری نیک قاتیشقان لقینی کورمک بزگه
عزت روحي برادر ، ازامیز ده حقیق وطن چی لیکن فیلیش اشکان اخلاص
ایله وطن فی قولدورمغ غه چالیشا دور غان همت لی ایر لرنی کورمک نه قدر بزني
شاد قیلسه اولریانیده خاتون لرنیک بولماق جهاد و حرکت فی پوتون لاندور گن
اعتباریله شاد لقمرنی مکمل قیلادور . اگر شخصی مطامع ، آیریمه چیاق لرنی یوق
ایتیب ، حقیق صف برلیکی قیلب بای فقیر ، چونک کیچیک ، ایر خاتون همه
میز قول غه قول تو توشوب ایشلايدور غان بر وضیعت فی میدان غه کلتورس اشکن
لر او زمان بیز خاتون قیز لر نیک سیز تورکستان ایر لری بیلان افتخاریمیز و عزت
حسی لمیز تختی هم رتنا دور .

آلدیمیز ده کی غایت مهم فرصت لرده سیز لر یاردم چی لرغه محتاج سیز
اولر ایسه خاتون و قیز لر دور ، اولری ایش غه یار ارلیق ایتیب یتشدیرمک و بیلمیم
بیلان قورال لاندورمغ لازم . علم ایر لرغه غنه فرض قیلمادی بلکه هر بر مسلمان
ایرو مسلمان خاتون غه برابر فرض قیلندی . یاوروپا نیک ایلگری لاشی
ومدنیت ده او زون مسافه لر آلغه کیشی نیک سبی اولر حیات ده خاتون لر نیک
اهمیت لرینی واولر دین مملکتی غه تیگا دور غان فایده لرنی اشکانی لاغان لیق دین
کلیش دور ، او نیکچون خاتون قیز لرغه علم و فن تحصیل قیلیش ده کاملا حقوقینی
بردی لر ، قیز لریغه او غول لر دین زیاده اهمیت بریب تربیه اسباب لرینی حاضر
لادی لر تورکستان فی ایسه استعمار چی لر عصری علم دین محروم قویدی لر خاتون
صنف لری بو محروم لیق نیک ایک زور قربان لری بولکیلر ، تورکستان ده
خاتون گلچیسی خاتون گلچیسی
« مظلوم کشی » دیمک ، نه طوغزی بر تعییر دور ، ایندی خارج

ده اوز حریت لریغه ایگه بولغان آنا لریم دین امید میز قیز لریغه علم الیش حق
لرینی برمهک لری دور . خاتون لودین وملت ووطنی اوچون یارام لیق نسل لر
قیشدیریش ده ایک اواقی اساس لر دور اگر اندا لراوز لری علم لیک بولسه لر
ینیشداری گن بله لری مجتمع غه فایده لیق وطن نیک استقلال بناسینی قوروش ده مهم
اورون آلا دور غان کشی لر بولوب یتاشا دور ، بزنیک دعوا میز همه میز نیک
اشترانکی استایدور ، همه برابر بویول ده شجاعت کوسترمک و هیچ
بر حقوق ده سست لوق و سهولت کورسان اسلامیک لازم دور ، بو تقدیره این شا الله
مقصد لریم غه یتمیز ، آلغه تابا آرش ، توفیق چی و یادوم چی میز الله سبحانه
و تعالی دور . کیله چک ده عاجز انه فکر لریم نی بو مجله آرقی یوللاب توره
امیدی بیله .
(خدیجه قاسم حاجم کوچاری قیزی . مصر)

اعلان : بمبی ۵۸ «تورکستان شرکتی»

وطنداش لریم نیک هندوستان بیلان سودا ایش لری غه و علاقه لریغه آسان
لیق توغدوش نیتی بیله «تورکستان شرکتی» اسممنده اچیلغان شرکت تورکستان
لیق نیک اوز تجارت خانه سی دور واول نیک فایده سی اوچون چین قابی ایله
ایشلايدور ، هندوستان غه تجارتی ایشی بولغان هر بر وطنداش لر بو شرکت غه
علاقه قیلمق لرینی رجا یتمیز .

شرکت نیک اورنی : پاتکامانشن ۲ نجی قت ابراهیم رحمة الله رود ، بهندي بازار
بمبی ۳ . خط ادریسی ، تورکستان کپنی ، پوست بکس نمبر ۳۰۵۹ بمبی

Turkisran Company P. O. Box No. 3059 Bombay 3. India.

تلگرام ادریس «تورکستان بمبی» : علی جان ثابت بگث ، محمد یوسف حاجم آخرنیای
هندوستان نیک تجارتی مرکزی بمبی ده وطنداش لر خدمتی اوچون میدان غه چیقمش
بو شرکت غه موافقیت لر تیلا میز و تبریک لریم نی بیلدور امیز .
اداره

اوپیا^ت بولومى

وطن شـوق ده

ساغىنېب هر لحظه توركىستانىمېز فرغانه مىز
بولدى ياران قىرن كامل هجر او تىدە يانه مىز

كم ايرور موڭلاوغ وطن شوقىدە قانلىغلاساق
چونكە بىز اولادى مىز مشفق وطن دور آنه مىز

بلېل شورىدە لر مىز قالمادى سـبر وقرار
رحم قىل أى مەربان تولدى بوگون پىمانە مىز

خلق عـالم طعنى دين مظلوم دل لـچاڭ دور
بر خبر يارب قـچان بىز يور تو مىز غـه يانه مىز

بىزهم اىرد وكت او زـگە لـدىكـشـكـر، إـرابـابـنـصـيـبـ
ايـرـدىـ دـنـيـاـ خـالـقـ غـهـ مـعـالـومـ دـولـتـ خـانـهـ مـىـزـ

پـاسـهـانـ دـينـ اـحـدـ بـزـهمـ اـيـرـ دـكـ عـصـرـ لـرـ
فـخـرـ مـلـتـ أـوـلـ بـخـارـىـ دورـ بـزـيمـ درـدانـهـ مـىـزـ

بـيزـ دـينـ ايـرـدىـ آـلـ عـمـانـ وـسـلاـطـينـ ، مـغـ وـلـ
شـمعـ عـالـمـ بـيزـ اـيدـوـكـ عـالـمـ اـيدـىـ پـروـانـهـ مـىـزـ

يور تو مىز سـرـ چـشمـهـ حـكـمـ اـيدـىـ دـنـيـاـ اوـچـونـ
مـقـتـدـىـ دورـ بـوـعلـىـ سـيـنـاـكـبـىـ مـسـتـانـهـ مـىـزـ

ساـقاـلـانـورـ تـأـرـيخـ اوـرـاقـيـدـهـ اوـتـكـانـ شـانـيمـيـزـ
دـينـمـىـزـ اـخـلاـقـيـمـىـزـ هـمـ هـمـتـ مرـدانـهـ مـىـزـ

شـهـ لـرـ اـيـرـ دـوـكـ دـادـقـ شـكـرـىـنـ بـجـاـقـىـلـمـاـيـ بوـگـونـ
كـتـتـىـ بـرـبـادـ اوـلـوـبـانـ اوـلـ دـولـتـ شـاهـاـنـهـ مـىـزـ

ناـخـلـفـ اوـلـادـ مـىـزـ اـجـدـ اـدـيمـىـزـ ثـرـوتـ لـرـينـ
عـاقـبـتـ جـهـلـ اـيـلـهـ ضـاـيعـ اـيـلاـ دـوـكـ دـيـوـآـنـهـ مـىـزـ

أـيـ قـلمـ بـسـ قـيلـ بـويـنـگـانـ نـالـيـشـنـگـدـورـبـىـ أـثـرـ
كـوبـ يـازـيـلدـىـ نـشـرـاـيـتـوـلـدـىـ نـفـعـيـ يـوقـ اـفـسانـهـ مـىـزـ

(بويزك عالم واديب لريمز دين سماحتلو سيد محمود خان طرازي (التون خان تورم) حضر تلري نيلك مدینه منوره دين مجله منغه خاص یولالاديني قيمتلى قصيدة سى دور) .

آزاد توركستان

نه خوش تأثير ليق يازيليش مجموعه آزاد توركستان
اوز تيليمز برهه بولان دعواميز هم داد توركستان
شوق برهه بيز او قوبلي اى همه اولاد توركستان
هيج اونو تماسدن قيلايلى كيچه كوندوز ياد توركستان
عاقبت برگون قيلور كونلامي زن شاد توركستان
ظلم ايچنده خلقيميز يغلاماق ده لر زار زار
هم عزيز لر خوار ايرميش دكته لرب اعتبار
بر مهاجر لر موبولدوق غربت ايچره كوب آدار
ایلاسون تشكريم اوزي وحشى قزيل نى ئار مار
ساقلاسون تشكريم اوزي يولاسون برباد توركستان
بورتيمز ده خلقمن گه كوب ظلم بولغان اييش
غربت ايچرا بيلما ددكته بز لر مو اوتكن يازوقيش
كيچه كوندوز قيليش اولدى بعضى ميز گه گل تيكيش
كوبيريميز دوفه چى آزراف لر يمز باشقه ايش
كيچه كوندوز ايشلامك ده خواجه و شهزاده توركستان
بورتيميز نيلك خبرى قيلدى دل لرنى كوب مو داغ
چول نى آمليس خلقيميز دشمن لر آمليس باغ راغ
اي خدايا بز گه سالغيل اتفاق باش دين آياغ
برلاشىب بز لر قيلايلى روس و چين دين بر سوراغ
نصر تيك برهه آلايلى قايتوروب آباد توركستان

پارچه لانغان دین کیلورهمه میز غه اوشبو حال
هم یوقالسون او ترامیز دین نچه قسمی قیل وقال
ای خدا یا جمله منگه الفت ملت نی سمال
خلقیمیز ملت چی بولسون ترکت ایتیب طلاریال
تا ابدگه قاماسون فتنه و غوغاده تورکستان

یتریشیب بز لر آلایل او زوطن نی قایتوردوب
تازالایل بز وطن نی روس و چین لرنی قوووب
بر رئیس نی سایلاشا یل جمعیت ده او توردوب
یوقایتب «زوکون ولی» نی قانون اسلامی قوروب
دولت اسلام تو نوزون جمله^۱ دنیاده تورکستان (۱)

ای خدا یاسن قبول اتسکیل یغی افغانه نی
من او زونگیک حر آیلا گیل آلتی شهر فرغانه نی (۲)
روس چین لر آنکلاسه طبل جنک چالغانی
تاشلابان قاچسون قولیدین هرنیمه آلغانی
تأسیس اتسون مرکزینی بر قیلب آزاد تورکستان

ای خدا یا يولاغیل بیز لرگه تیزراق نصرتی
بیز تورکت لر بربولوب تأسیس قیلایلی دولتی
همه سی بولسون تورکت چه رسم قانون تیل خطی
روسیا نامی یوقالسون هم ینه شنجانگیک اتی
شرقی غربی قید لری سز نامی بولسون ساده تورکستان

باشهه یورت ده تاپادیم من لحظه آرام تن
سورسائیکزیور توم او جات دور شهری میز بولسنه خدن

(۱) زوکون = روس قانونی - لی = چین قانونی دیمکت دور.

(۲) آلتی شهر، خلق اصطلاحی جه شرقی تورکستان و فرغانه، «غرب تورکستان»

شاخ ایمان دین ساًناب ایتدی رسول حب الوطن
ای عزیز لر سعی ایتگه لر اور گانیش خه علم و فن

تا یتوشسون خلائقیم ز ده بی عدد استاد تورکستان

دنیاده قیلیش ایشم بولدی همیشه جرم بد
باهاوین عصیانمه رحم ایلا بزرگه یا احمد

کوب تو لاسن سوزلامه خلق او تره سیده ای احمد

تو خته سن ایمدى برب بوسوز لرنگفه او شوحد

قا انکلابوله سن خجیل مجلس شورا ده تورکستان

حججاز نیک طائف شهر یده تورغوجی محترم احمد تو خته حاجم

نیک مجله گه بولامیش تقریظی دور

اعلان

«شباب سیدنا محمد» جمعیت دین

﴿اجمال حیات المسلمين في روسیا﴾

بو عنوان ده سماحتلو سید مبشر طرازی نیک فاهره «نقابة الصحفيين» ده
القا اتمیش قیمتی محاضره سی نی عموم نیک استفاده سی اوچون جمعیت طرفندین
طبع اندوک قیمتی مصر خارجی خه پوشته حقی بیله بش قوروش مصری دور.
طلب قیلمق اوچون ادریس:

«مطبعة شباب سیدنا ۲۲ شارع البرزك الناصرية : القاهرة مصر»

آتا رو سوزی

آتابابا لر يېز دين بىزگە قالغان بىھال «اتا لر سوزىيە» توپلاپ يغىب بالا لار يېز غە
قالدورمۇق بىز نىك بور جىئەز دور .

(۱) بازیک آغازی قبیلیک بولسنه هم سوزی توز . (۲ آفغان دریا یا اتفان بوریا .

(۳) بغدادی نانیک بولماسه یو مشاق سوزنیک بولسون . (۴) یامغور ییله یر کوکار ایر دعا ایله ایر . (۵) یاز یا پینچه قیش او زوق .

کفشنین-ک تار بولسه دنیا نیک کنک بو لخانی نیک نیمه فایده هی (عرچه ضرب المثل دین ترجمه) با او لامین دیب فقیر باشاماق ایک زور احمق لیق دور (ترجمه) « ان دیگسن » تریبون مجموعه سندین .

قۇمۇنە خەکایە لىر

کوچلوک ایمان واونیک تا تلیق یمیشی . مشهور بویوک امتداد ور حال و مجاہد
قاضی عبد الرشید ابراهیم حضرت لرینی یاپونیا ده کورمک ۱۹۳۹ دین ۱۹۴۴
غیچه هر کون دیگن دیگت صحبتی دین استفاده لامق ایله مشرف بولدوم هر ییل
رمضان بایراهی ده « بایر امنکز مبارکت بولسون » دیگن تبریک سوزیز غه
عبد الرشید حضرت « اولا منی ینه بیر ییل لیق ینسگی یاشیم بیلان تبریک ایتونگز
لر چونسکه مین کیله سی رمضان غه قدر او لمایمین » دیر ایدی أجل مسئله سیخه
نهچوکت مو نداغ فاطح صورت ده حکم ایتار ایکن دیب کو نکاوم غه کلگن تعرض
نی سیز غان زیرک و هیبت لیکت بویوک استاد شو سوز لرنی بر نچه دفعه سوزلا دی
« اجل کیاسه مینوت ایلگری کین بولمايدور دیگن » مضمون ده کی آیت غه ایمانیم محکم
بولغان دیگن د مین دین دعا قیلانگز لر اجابت قیلامن » معنا سنده کی آیت غه هم
اعتقادیم راسخ دور ، مین عقلیم غه کلگن دین بیری الله تعالی دین جانیم فرمضان
آنی آنماق اینستی www.welat.org تیلادیم ایکی حرم و مسجد افهی وا لوغ جای لرده وهم باور و پا

ویاپونیا نیدگئ تاغ چول لریده بر مسلمان نیک بلکه ایاغنی باشماغان یز لرده بودعا یم
فی تکرار قیلدمیم بر مسلمان بنده سی نیک سکسان بش بیل لیق دعا سی دین بر دفعه
سینی ده بولسون کریم رحیم الله جل جلاله اجابت اتماسون - مین هر گز گمان
قیلماین ، مرحوم أمید قیلغانی دیک ۱۳۶۲ نجی بیل رهضان نیک ۱۳ نجی جمعه
کیچه سی (موافق ۳۱ / ۹ / ۱۹۴۴) ساعت اون ییگرمه مینوت ده تو قسان بش
یاشیده وفات ولدی و جان برو رو قتیده حسن حاتمه علامت لری غایت ظاهر ایدی
(رحمه الله تعالی) اوز مشاهده ۱ م دین او تکن بو واقعه ده بويوک بر عبرت
و مرحوم حضرت نیک صوثر کیقی اولوغ کچمیشی فی برخاطر لاماق بولسه کرکه .

م ۱۰. اسلامی

حتی بالیق لر

حاضری آلمانیا نیک شرقی و غربی ارسنده کی سیری (Siri) دریاسی نیک
ایکی بو بنده ایکی المان بر بری گه قارامو قارشی توروب بالیق تو همی بیله بخت
سینارایکن امریکا منقطه (غربی المانيا) طرفیده کی آلمان نیک قارماقیغه هر مینوت
سایین دیگن دیک بالیق لر ایلینور ایدیش . اما روس منطقه سی (شرقی المانيا)
طرفیده کی آلمان بر بالیق هم تو تالمای ساعت لرچه او تکچ جانی سیقیلیب « بونیمه
ایش ؟ سو نیک اقیشی برسن بو قدر بالیق تو تدونک مشکابر بالیق هم کلهادی دیب »
ینه بر طرف ده کی آلمان غه باقیر غاج ، افندم سبب ییک اوچوق سز نیک طرف
ده کی بالیق لر آغزینی اچیش دین قورقا دور ، حالبوکه بزنیک طرف ده کی بالیق
لو بولسه هیچ قورقا سدین اغزینی آچا دور لر دیب » جواب بر میش ۴۹۹ ام .

اخبارِ پولو می

طائفه ده شرقی تورکستان نیک بویوک بر ملی قورو لتای : لیدر لر یمز دن
عیدی بیگک البتکین نیک حجاز زیارتی مناسبی ایله او نده کی شرقی تورکستان لیق
وطنداش لر نیک اشتراکی ایله ۳۰ اگسطوس ۱۹۵۴ دن ۶ سپتمبر غه چه دوام اتسک
بویوک بر تاریخی قورو لتای ده بر نچه مهم مسئله ار اوسنده قرار لر قیابینمیش دور .
(۱) شرقی تورکستان نیک استقلالینی حاضر دین دنیا غه اعلان اتسک نی

ملى چين حکومتى دين طلب قىلىپ سوزغە كىرىشيمك اگر قبول قىلىماسه ، هر ملت اوز مصيرى و كىله حكى نى اوز لرى يېلگۈرلاش حقوقى غە ايگە ، دىيگەن بىن المآل قانون بويىنچە توركستان استقلال دعوا لرىنى « بر لاشىك ملت لر ، هيئىتى غە عرض اىش اوچون محترم امير محمد امين حضرتىم بوغرا و عيسى بىگك البتىكىن لرنى و كىل قىلىپ و كالىت نامە غە امىضا لانمىش دور .

معلوم دورکه ، چین لیلر ۱۸۷۷ شرق تورکستان غه استیلا اتکن دین برلى م تیمیز نی تورلى ظلم و محرومیت لرغه قاتلادی لر واستعمار تامغه سی (Mark) بولغان شنجانك اسمى نی عزيز و تاریخى مملکتیمیز غه اوردی لر ، جتسیت ، قان عرف عادت ، عنعنە و هیچ بر جهت دین چین مائى غه بر قیل لیق علاقە سی بولغان قهرمان «تورکستان لیق» لر تاریخ دین اول و صونك خاص اوز وطن لرى بولغان «تورکستان» نی واستقلال لرینى دشمن لر دین قايتاریب اليش يولیده تینهاس دین قانلى مجادله و انقلاب لرالیب باردى لرونهايت ۱۹۳۱دە کى شموللى انقلاب ده باطور مليتمبىز فداكار لیق لرى نتىجه سىدە اوز لريدين ساي و كوج ده أوستون بولغان رشمن ارنى يېگىيپ «شرق تورکستان استقلال جمهوريتى» قوروب «کاشغۇنى» پايى تخت يېڭىلاب دنيا غه اعلال قىلا يېلدى لر ، فقط مع الاسف

بویاش جمهوریت روس لر نیک مداخله سی ایله شهید توشتی ۱۹۴۹ کرنیوست چین
 لروطنیمز نی وطنی چین لیلر قول لریدن آلمق ایله ایکنچی دفعه مملکتمن روس
 نفوذی آستینغه توشوب قالسه ده قهرمان ملتیمیز قولندین کاگن هربر فدا کارلیق و فانی
 احتجاج لر بیلدور مک ده دور لر فقط روس و چین کمونیست لری نیک تصور قیلش
 ممکن بولایدور غان درجه ده وحشی لیکت استعمال قیلب اوون میک لاغان زعیم
 و منور لری اولوم ، زندان ، سورگون غه سوروک لاش مال ملک نی بولاش
 تالاش دیک اوت ویتمور لیکت کسکین چاره لری داخل ده کی مجدادله نی ضعیف
 لاماق ده و ملتیمیز نی هر ساحه دین محواتمک قورقوی آلكینده قویمی ده دور
 حال بوایکن تورکستان استقلال دعوا سینی و وطنداش لر نیک آهغان و مظالمیت
 لرینی انسانیت دنیاسی غه عرض اتمک آزاد دنیاده یاشاماقد بولغان تورکستان
 مهاجر لری نیک اوستینگه فرض بولیش دور ، قانونا پوتون چین نیک رسمی
 حکومی تو نولق ده بولغان فورموزا (وطنی چین) حکومی دین شرقی تورکستان
 نیک کیله چک ده استقلالینی اعلان ایش نی مطالبه اتمک و قبول قیلنغان تقدیر
 ده برلاشیک ملت لر هیئتی غه دعوا نی کوتار مک مقصد غه یتکوزا دور غان و سیله
 لر دین برى اولا بیلیر ، عادتاً استقلال قوت ایله الینور ، و هدیه بولوب کلماس ،
 و استقلال ایتیکی ، قان غه بولغانغان کو چلوق قول لر له قاقیلور (*) لیکن سلی
 یزد لر و مدفی دعوا لر استعمال ایتیب استقلال لریغه ینتشکن ملت لر هم بویگر منجی
 عصر یمز ده آزایماس دور .

(*) ولحریة المرا باب

«شوفی»

بسکل ید مضرجه تدق

(۲) نجی قرار : تورکستان مهاجر لری آراسیغه فتنه واضطراب تاشلايدورغان
هر بربعشت لر بیلان علاقه قىلماسىلىق .

(۳) تورکستان حالىنى و تورکستان مهاجر لری غە سعودى عربستان ده بولغان
وبوللاواتقان ، يخشى معامله لرنى اسلام دنیا سېغە بىلدۈرمك اوچون — تورکستان
مهاجر لری دین برووفدى يوللاش .

(۴) ملى نشرىياتىمىزنى تورلو تىيل لرده كۇپايانش ملى حرکت و ملى نشرىيات
لر نىك مادى طرفينى حاضر غچە حججاز ده كى عزيز و طباداش لر تأمين اتكن لرى
دىكك مو ندىن صوڭىرى كەم تأمين اتكىك غە هيپەت بىلگۈلاش كې قرار لر دور .
وطن و پوتون بارلىق دين آپرىلاب خارج ده مهاجر ياشاماق ده بولغان وطنداش
لر يىز خصوصى حيات لرىنى هىچ برکشى غە يوڭى بولماسىدىن پشانه تىللىرى ايله
ساغنان مملكت لرىدە كى امنىت و قانون لرنى رعايە اتكن حال ده ئىب بارغان
نىك اوسيتىگە وطن و ملات مسئله لرى و عمومى حيات وظيفە لرىنى او نو تماسىدىن
تورلو فداكارلىق لرغە قاتلانماق ده دور لر ، تورکستان خلقى حقىقت ده نە بويوڭى
ونە نجىب بىر ملت دور ؟ تىجدىد عزم و بىعىت قىيىندىن سانا لا دورغان و شرقى
تورکستان نىك ايچى و تاشى ده كى دين و ملتى غە صادق بولغان هېبر فرد نىك
شۇورىنى تمىزلىكلىك ئىتىدار ئىلە ئوقـرار لـ « مـنـاسـبـتـىـ اـيلـهـ اـيـكـىـ زـعـيمـ وـمـلـتـيـزـنـىـ
تـبـرـيـكـ لـابـ وـتـيزـ دـىـنـ وـجـودـغـەـ چـقـشـىـ وـمـوـفـقـىـتـىـ نـىـ اللهـ دـىـنـ تـىـلاـ يـمـىـزـ .

محمد أمين إسلامى

بوقرار لرنىك عىنى نصى صوڭىنى سان لر يىز ده باسىلا دور

«مطبعة المدى» : رمز الاتقان في العمل ، والسرعة بأحدث الآلات

ئۇيغۇرچە ماقالا، قىددىمىنى ئىسمىز ۋە قولنارمىسلار ئامېرى

www.uyghurkitap.com

عالی اسلام خبر لریدین ۱۹ اکتبر ۱۹۵۴ انگلتره قوتی نیک سو ویس فنا
لیدین چیقمق (جلاء) اتفاق نامه می امضا لانغان لقینی مصر و انگلتره دولت
لری طرفیدن مشترک بیانات بیله اعلان قیلنده مصر طرفیدن باقان منکماشی
جمال عبد الناصر و رفیق لری و انگلتره طرفیدن خارجیه ده دولت وزیری هسته
ناتخ و باشقة هیشت لر امضا ایتدی لر ، مصر لی قرداش لر یمین بو اتفاق نامه نی
وطن لری نیک استقلال و تیقه می دیب تلقی ائمه که دور لر .

۲۶ اکتبر ۱۹۵۴ سه شنبه کونی آخشم ساعت سکن غه یقین اسکندریه نیک
میدان التحریر ده مصر باش باقانی جمال عبد الناصر سوز سوز لاب تورغان ده
حیاتی غه سو قصد قیلا راق محمود عبداللطیف اسماعیل بر اشچی نیک تا پانچه دین آتقان
سکن او قی الله تعالی نیک حفظ . و عنایتی ایله رئیس غه تسکناس دین اطرافیده بولغان
بعضی ذات لرغه تیگب مجروح بولدیار مصر اوچون بیوک خطر لی بو تعدی
واجرام بک کوب یوشوروں تهدید لرنی کشف ایتدی ، جلاء اتفاقی ایله شادلانیب
تورغان مصر لی قرداش لر یمین ننک خوش لیق لری سوگیلی رئیس اری نیک
نجاتی بیله نچه قات آرتدی مصر لی قرداش لر یمین غه و مصر جمهوریتی غه بوایکی
شادلیق لری مناسبتله تبریک لر یمین فی سونا دین .

همسا یاه افغانستان نیک خارجیه وزیری سردار محمد نعیم خان سبتمبر ده هصرنی
زیارت ایتب اوندین حجاج غه کتدی و جلال الدو ملک سعود نیک توصیه می او زینه
افغانستان و پاکستان علاقه لرینی تو زاتیش اوچون پاکستان ده بر نچه کون قالمیش
دور ، مصر ده بودات غه « آزاد تورکستان » تجیه و تشرکر لرینی بیلدور دی .

اسلام عالمی ده ائمه اولقی خاتون ایلچی : یستگم لیاقت علی خان هولندا
ملکی ده پاکستان نیک بیوک ایلچی سی بیلگیگولاندی ، بو خانیم گزیته چی لر
کونفرانسی ده بر گن بیاناتیده « اسلام ، خاتون لر نیک موافقی نی تقدیر ایتادر »

دېگەن حقىقت نى دنيا غە اپات انكىت اوچۇن بومىنچىلىق قىلدىم دىب
تصريح برمىش دور .

وجودغە كايگەن برتوش : (مکه و ١. ع خبرى) مکه مکرمه ده بىر ، احسا
ده بىر سورىا ده بىركىشى توش لرىدە حضرت رسول اکرم نى كورمىش لر دور ،
بولرغە پىغمەر يىز روضە مطھەر ياقنى ده بىر بىدبوى ليق بولوب اندىن راحت
سزا يىك لىك لرىنى و مالك سعو دغە بو خېرنى تىكۈزۈش لرىنى استامىش بواوج
كىشى نىك وطن لرى بىرىدىن يراق بولاق ايلە براابر بوامانىت خېر مالك سعو دغە
برھفتە ايچىدە مكتوب لر ايلە يتىشمىش دور ، جلالىتو مالك درحال مدينه منورە
ده كى مەندىس لر نىك زور لريغە بوجىق ده بىان بىر مکت غە فرمان برمىش لر ،
مەندىس لر روضە اطرافىدە كى عمارت لرنى معاينە و تفتيش اتكىچ بعضى عمارت
لرنىك سوپۇل لرىدە بىدبوى ليق بولغان ليق نى كىشى ئاشلار و بو عمارت لرىدىن
ازالە مالك قىلب يقىتىق ضرورتى حقىنە بىانات برمىش لر ، مالك سعو داوز خاص
حسابى دين بىعمارت اىيگە لريغە شونىك غە او خشاش عمارت لر سالىپ بىر بىپ
او عمارت لرنى يقىتىق غە امر برمىش دور و بونىك اوچۇن مالك سعو د نىك
قىلدىغى مصارىقنىڭ مىكەتون جىنیه غە يېتىشىش و بونىك ايلە اسلام عالمى غە
برمنت كىزارلىق قالدورغان جلالىتو مالك سعو د نىك أماكن مقدسە اوچۇن نە
قدار اهتمامى ده ثبوت لانىب قالمىش دور .

كۈنىست لرنىك اسلام غە هجوم لرى : مصر طرفىدىن مىتىشىق لر مۇئىرى
غە قاتناشقان دكتور عبد الرحمن بندۇي قىلىلە «أخبار اليوم»، نىك ٥١٨ عددى ده
«پىغمەر و قرآن غە هجوم»، عنوانلى مقالە سىندىن بىر جزئى نىك ترجمەسى .

انگلەتەر نىك كىبرىج شهرى ده او تکن اغسطوس نىك ٢١ ده بىن الملل
مىتىشىق لر مۇئىرى غە ساپىت روسيا دين يېڭىرمە بىر كىشى لىك بىر بىشىت كىلىدى
باشقەن دولت بىشىت لريغە قاراغاندە عددى بىك كۆپ بولغان بىر بىشىت هېچ وقت

بر بر لریدن آیریلاما سلقى ، باشقە بعشت لر ييلان سوز لاشماس ليكى دعوت لرغە حاضر او لما سلقى جلسه لرده اوز لرى ايريم او توروش لرى ييلان دقت و تعجب لرنى جلب ايتارايدى ، باشقە بعشت لردىك تورلى تىل ييلما گمان بو بعشت ايله سوز لاشمك نيك امكانيتى تاربولغان نيك اوستييگە بولار اوز لرى كشى لر بيله سوزلاشيش دين تارتنيش لرى تختى ده تعجب ليك ايدى بىنچى كون ده روس بعشي طرفندن بلايف (E. A. Belaif) اسلام نيك يېنجى عصر ميلادى ده ميدان غە چيقغان ليقى خصوصىدە روس چە سوز سوزلادى و بوسوزى نيك انكالىز چە ترجمە سينى تاراتدى لر ، بلايف نيك سوز لرينى انكلاماغاق ليقم اوچون بو ترجمە نى غايت شوق بيله اوقدوم ، امانه لر اوقدوم ؟ حضرت پىغمبر يىز محمد عليه السلام و قرآن كريم ھېچ بىر دليل و ياتاريختى و عقلى بىرسىندۇغە تايابىغان بىھو ده هجوم و ظالمانه افرا لرا اوقدوم ، بلايف شو لرنى جولايدور : « مسيحه الکذاب » محمد عليه السلام غە قاراغاندە خالق نى توغرى توحيد ويوكسکك اخلاق غە دعوت قىلورايدى ، محمد عليه السلام رخصت بىرگەن تعدد زوجات غە مسامىھ ائمادى مسيحىمە اسلام تارىخ لرى كورساتكىن ديك ارتىداد دورىنده ظھور ايتىمادى بلکە محمد عليه السلام ، دين اول ميدان غە چيقغان ايدى و محمد نيك استادى ايدى قرآن نيك كوب سورە لرى مسيحىمە نيك تأثيرى آلتىنده وضع قىلندى . . . قرآن بى مؤلف نيك تأليفى ايماس . . . بعضى اجزا لرى جزيرة العرب خارجىنده يازىلماش دور ، چونكە قرآن ده كى مدجر حقىنە كى توصيف لرنى جزيرە اىچىدە كى كشى طرفندىن يازىلماش مىكن ايماس دىيگەن دين كىين اسلام عقىدە لرى غە غايت بى شرم ليك ايله هجوم لر ياغدورمىش كە يازمىق غە او ياتامىن ». .

۱۷ سبتمبر فاز اغستان نیک آلم آتا رادیو سی و تاشکند رادیو لریندین، خاکم ز شانوف نیک «برافدا» گزیته سی ده اسلام غه هجوم قیلب یازغان مقاله سیدین پارچه لر سوزلاندی شانوف مقاله سنده ... اسلام باشقه دین لر دیک خلاق فی

جهالث ده قولهق ده دور ديدور ۴۹۲۴ هـ. لينن نيك امك بو يو كچ گز يته لريدين «تايمس» گز يته سى «عشق آباد» راديyo سندين «اسلام و اونيك رجعي دوری» عنوانيده برنچه آي دين بيرلى دوام ايتا و اتقان. قاتغ هجوم لر حقنده برفصل تخصيص ايتب فکر يوروتازا كچ شولرنى يازا دور: عشق آباد راديyo سى نيك بو كون لرده کي هجومي اورته آسياده كمو نيسست لر نيك حكم ارى نيك باشلانغىچ كون لريده کي حالت لرنى خاطر لا تادر، او وقت لرده دينى زعيم لر يوقاتيلب مسجد لر رقص خانه لرغه چورولىگن ايدى، عرب عالمى نى ساویت اوز طرفىنه تارماق اوچون بر آز زمان باشقة دين لرغه قىلغان هجومى توختا تمشدى، إيران مسئله سى حل بولوب پاكسitan ده شعور كمو نيسست ليق غه قارشى كىتكچ و باشقة اسلام دنيا سندە كمو نيسست ليق غه قارشى تويفو لر زياده لاشيب بارغاج ساویت حکومتى سياستى نى اوز گكار تدى ۵۴۹۸ - ۱۱۳۱ هـ. (و.ا.ع.). كمو نيسست لر اوز وظيفه سينى كورمك ده دور لر، اسلام دنياسي اسلام مدافعه سى اوچون لا يقىله ايش كورمىگن ليكچ لرى كوب تأسف ليكچ دور. إداره ساویت «دائرۃ المعارف» نيك ينسگى طبعى سندە، مهمات ماغاندى، رجعى، ملتى غه خائن، دين نى اوزى نيك خلقى نيك ضدى غه اشلاتمك ده استغلال قىلدى دېگن جمله لر يازىلمىش دور ۱۱۳۱ - ۱۱۳۱ هـ دېكچ اوز خلقى غه خدمتى و بو يو كچ انسانىت پرور ليكى بو تون دنيا چە تقدیر اتىلەگن غاندى هم دين لى بولغانى اوچون كمو نيسست لر هجومىغە معروض قالماق ده دور.

چین ده حیات : هونک کونک دین « فردینا ند کوهن » آتیق بر مخبر دنیا نیک بویوکی گزینه لرینه یو لالغان بر معلوماتی ده شوارنی یازا دور : کمونیست لر چین نیک ینگی دین یتر یال-گن لیکی ورفاہیت حقنده پرا پاغانده قیلمق لری غه رغماً هونک کونک ده کی چین مهاجر لری موشه تورمک نی ترجیح اتمک ده لر ، اگر کمونیست لر نیک یارایا غانده لری ننک ک قیل چاغ لیق صحیت بولسنه ایدی گلوله گورنیستی

هونك کونك ده ایکي مليون چارك دين آرتقان چين لى مهاجر کنله سى اوز وطن
لريغه قايتقان بولورايدى موئده کي چين لى لر چين ده کي حيات ووضيعت دين
حقيقى و توغرى خبرلر اليب توروشلى شك سيزدور ، چونك هونك کونك ييلان
قزيل چين اراسىدە يېگرمى ایکي ميل غنه او زون ليق ده بر مشترك حدود باردور
بوحدود دين هر کونى چين دين ایکي يوزغە يقين چين لى لر هونك کونك ده
اوروغ توقغان دوست لرينى زيارت قىلىق اوچجون كيلا دور لر ، چين ده بله چقهە
لرينى حكومت غە رهن بريپ موقت رخصت ايله كىلگەن بوچين ليلر كاتون دين
كىلگەن فايىز (ترن) دين هونك کونك حدودى ده توشوب «شىم شون» آتلى
تارجلعه نىك كوبروكى دين او تىكچ بوطرف ده کي اشكالىز فايىز لرى او لرنى هونك
كونك غە، كلتورادرور بوكىلگەن چين لى لر دين بىك آزلرى كونىيىت ليق دعايه مى
نىك و كيل لرى بولسەم بويوك بركوپچىلىك چين ده کي جىرجە آچلىق و ظلم
لر نىك ايج يوزنى سوز لايدور لر .

چين مهاجر لرى نىك هونك کونك ده کي ياشاغان ير لرينى و حيات لرينى هر بر
آدم كورسە مونداخ عذاب و قين چىلىق ده ياشاغان دين بول اوز وطن لريگە
قايتسه بولماس مىك ديدور ؟ و تعجب قىلادور ، بىك ازدحام وتاريرلرده ياشاغان
ليق لريدىن بولنىك تورغان ير لريدىن هر داڭم اوت حادته سى (آتش) چىقىب
كوب آدم لرنى كويدورادرور و كوب لر تالاده قالادور حكومت مهاجر لر اوچجون
كويمايدور غان سكز قات ليك عمارات لر بنا قىلدى هر بىر حجرەسى اون ایکي
قدم ليك دور بش كىشى غە بى بولوه بىرى ، موئنه بوقدرقىن چىلىق او بيلان يىنه
هونك کونك ده توروشنى وطن لريغه قايتش دين مىك قات افضل بىلا دور لر
ديدور ، ۱۱۸۴ء . هجرت وغربت ده کي وطنداش لرغە شايد بوحال لر برسلى
بولايلور . ۵۴/۰ بىلاشىك ملت لر مجلسى ده امريكا و كىلى مىتىزه ، كى لودج
چين كونىيىت لرى نىك بىو منظمه غە اعضا بولوش غە اهلەيى يوق لقىغە اون اوچ

سبب کورساتیب برگین مدلل «بر بیاناتیده» چین قیزیل لری ۱۹۴۹ دین اعتبار آچین ده اوون بش ملیون نفوس نیک فانینی توکتی دیدی.

امريکا ده کى بىلاشىك ملت لر اجتماعى لجنه سى نیک مئلى مىتر ايد جونسون ۱۹۵۶ سنه سى نیک اولقى آللە آى اىچنده تيمور پرده ارقە سيدىن غرب دولت لريغە يوزميك آدم قاچقان لقيني اعلان قىلدى بولناردن ۹۸۹ ساويرت روسيا دين ، ۴۶۲۴ روسيا غە تابع دولت لردین ، البانيا دين ۲۵۰ باطىق دولت لرىدین ۲۹ بلغاريا دين ۱۴۱ تشكوكسلافاكىا دين ۱۴۳۴ ماجارستان دين ۷۹۱ بولندا دين ۸۴۴ رومانيا دين ۲۴۶ شرقى المانيا دين ۹۲۰۰ .

تيمور پرده آرقە سندىن قاچقان آدم لرغە شفقت يوزه سندىن ۹۵۲ دين ۱۹۵۴ غە قدر اوون ايکى ميلك يە يوز ملیون دو للر صرف ايتلدى استراليا امريكا لرغە كوب لاجىء لر اورون لاشتورولدى آزاد دنيا نیک موئیک غە شکرا يېتاق لازم ديمش دور ۱۰۱۴ اه .

امريكا خارجىه استعلامات مدیرى مىتر الين دالاس بىلەناتىدە بش يەل اىچنده شرقى المانيا دين غربى المانيا غە بىر ملیون سکز يوزميك جان قاچقان لقيني تصرىح بىر مك ده دور ۱۱۱۸ اه .. چين ده تيرىك آدم قزان ده پوشورولىق ده : پانچ شى تى (Shi Ti yang) اسملى بىچىنلى چىن دين تېت واندىن هندوستان غە قاچىپ كىلىپ بىرگەن خېرىدە ، كمو نىست لرغە اسىر توشكىن بەھىنى مسلمان قايد لرى نى تيرىك بۇينچە زور قزان لرغە سالىپ حيوانات نى پوشورغان دېك پوشورولدى تان تى جىن و ماتوبى لر مونداڭ و حشىانە عذاب ايلە اولتۇرولدى لر ديماش دور .

بو يۈك مفتى سەھاتلى حاج أمين الحسينى حضرتلىرى نیك پاكسستان صناعت وزىرى عبد القىيوم خان شرفىغە ۲ سپتمبر ۱۹۵۴ ده بىر مىش و كوب اسلام زۇماً لرى حاضر بىلەن ئۇچۇنىسى بىر ضيافت دە ، فضىلتلى شىيخ محمد عبد اللطيف دراز طرفندىن بوخىر

او قولیش ایدی مجلس اهـل استغراـب بـیله قارشـی آلدـیـل اـیـسـه دـه مـقـتـی فـلـسـطـین حـضـرـتـلـرـی خـدـانـیـک وـجـوـدـی غـه تـاـنـغـان وـدـین دـاـئـرـه سـیـدـین چـیـقـغـان آـدـم لـزـدـین مـوـنـدـاغ وـحـشـی اـیـک هـبـچـی رـاـقـ سـاـنـالـمـایـدـور ، چـوـنـکـه دـین سـرـاـنـ اـنـسـان وـحـشـی حـیـوـاـن لـرـدـین تـخـنـی دـه وـحـشـی بـولـور لـرـ دـیـه سـوـزـلـادـی . مـاـلـمـاـیـ .

عـجـیـب بـرـخـلـوق : غـزـه دـه جـوـهـرـه اـسـمـلـی بـرـ فـلـسـطـین اـیـقـخـاتـون اـیـکـی باـش اـیـقـ اـیـکـی يـوـزـلـیـکـ (بـرـیـوـزـی آـقـ وـبـرـیـوـزـی قـرـا) دـوـمـبـه مـیـ دـین اوـنـوب چـیـقـغـان اوـچـوـنـجـی بـرـپـوـتـی بـار بـرـبـلـه توـغـمـیـش دـور بـوـبـلـه درـحـال اوـلـگـجـ جـسـدـی غـزـه دـه کـی شـغـاخـانـه کـوـرـگـوـزـمـه سـیـگـه الـیـمـمـش ۳۱۵ اـهـ .

صـقـلـیـه دـه بـرـاـوـغـوـلـ بـلـه اـیـکـی تـیـشـ بـیـلـه توـغـمـیـش دـور ، بـوـحـالـنـادـر بـوـلـسـه هـمـ مـشـ سـرـ اـیـمـاسـ دـور چـوـنـکـه مشـهـور نـاـبـیـوـنـ هـمـ اـیـکـی تـیـشـ بـیـلـانـ توـغـمـیـش دـور ۴۲۴ اـهـ .

روـمـاـتـوـسـکـارـنـیـا اـقـلـیـمـی دـه بـرـ بـلـه غـه بشـیـاشـ دـه سـقـالـ چـیـقـیـبـ اـتاـ اـنـسـی توـشـورـمـکـ غـه مـجـبـورـ اوـلـمـشـ لـرـ دـکـتـورـ لـرـنـیـ حـیـرـتـ غـه تـاـشـلـاـغـانـ درـجـهـ دـه تـیـز لـیـکـ اـیـلـه اوـسـمـکـ دـه بـوـلـغـانـ بـوـبـلـه يـتـه يـاـشـنـدـه اوـلـمـیـشـ دـور ۷۱۰۰ اـهـ .

فـینـادـه بشـیـشـ لـیـقـ بـرـ اـیـنـاـکـ تـورـتـ زـکـ مـوزـای لـامـیـشـ دـور ، بـوـ وـاقـعـهـ تـارـیـخ دـه بـرـنـجـیـ دـفـعـهـ دـیـهـ تـسـجـیـلـ اوـلـوـنـمـقـ دـه دـوـرـ جـعـ ۲۹۴ (وـلـهـ فـیـ خـلـفـهـ شـتـوـنـ) .

ایـطـالـیـا دـه بـرـخـاتـونـ بشـیـلـ اـیـچـیدـه بـرـیـوـزـ التـشـ قـتمـ عـمـلـیـاتـ (جـراـحـیـهـ) قـیـلـمـشـ دـور ، کـوـزـیـ کـوـرـمـاسـ ، اـنـسـکـلـامـاسـ ، اـیـاغـ قـوـتـ لـرـیـ بـاـسـمـاسـ بـوـخـاتـونـ بـوـعـمـلـیـاتـ لـرـ نـتـیـجـهـ سـیـدـهـ تـیـلـ اـیـاغـ قـوـلـ لـرـیـ حـرـکـتـ غـهـ کـلـیـشـ دـورـ .

تمـاـکـونـیـکـ سـرـطـانـ خـسـتـهـ لـیـکـ غـهـ سـبـبـ بـوـلـوـشـ نـظـرـیـهـ سـیـ کـوـنـ کـوـنـ کـوـجـ لـانـمـقـ دـه دـورـ ، دـنـیـاـ دـه مشـهـورـ جـراـحـ وـهـ سـرـطـانـ خـسـتـهـ سـیـ نـیـکـ مـقـنـصـصـ دـکـتـورـیـ الـتـونـ اـرـشـیـزـ « کـوـلـوـرـاـدـوـ » دـه طـبـیـ جـمـیـعـیـتـ دـه سـوـزـلـاـگـانـ سـوـزـیـ دـه تمـاـکـونـیـکـ سـرـطـانـ خـسـتـهـ لـیـکـ غـهـ سـبـبـ لـیـکـ تـیـجـرـبـهـ اـیـلـهـ ثـابـتـ بـوـلـغـانـیـ تـأـکـیدـ اـیـلـهـ سـوـزـلـامـیـشـ

دور، تماکوچیکا دور غان لر نیك هر آلتە آى دە برقەتىم سىنە سىنى شاعىيەلەن كشىف
قىلدور وشىنى توچىيە اتمش دور ٤٩٢٦ء.

يابون نىك معظم جرييده لرى ١١/٨/٥٤ تارىخى عدد لرىندە - يابونىدا دە اىك
بوپوك دوقتۇر لردىن برى سى تماکو دە موجود بولغانلۇكىنون (Coinon)
مادە سىنى سېچقان غە بوراتقاچ سېچقان غە سرطان خستە لىكى كەلىگەن لەكىنى وبو نىك
ايلە تماکوچىمكەن بىنلىكىن دە بىنلىكىن دە بىنلىكىن دە بىنلىكىن دە بىنلىكىن دە بىنلىكىن
ام يانجىوق راديوسى، امرىيەكادە بىر شەركەت ٣٤٠ گرام اغىز لىق دە يانجىوق
راديو سى فى يېڭىي بىل دە بازارغە سالىنىا دوردىب اعلان قىلدى ١٠١٨ء.
يانجىوق تىلەفونى ھەم اختراع قىلىنەق دە دور.

صناعت: اورمچىك تورى دين النغان يېف دين قاش لر توقوماق اوچون
فرانسە دە بىر كار خانە اچىلىپ اور مچىك لرنى باقىب چىقارغان يېف دين يېڭىك
دین تىخى دە يومشاق، مضبوط فايغاچ لر پىلى (قول لىق) لر توقولوب جىقارىلماش
ايدى لىكىن اورمچىك فيله قورت لرى دىك يواش بولماي، بىلەكە اوروشقاچ
كوج لىق لرى عاجز لرىنى زورلرى كىچىك لرىنى يې قويادورغان وحشى طبىعت
لىك بىر مخلوق بولغاچ بولرنى باقىش اوچون بىك كىشك يې لرو كوب مصاريف
لر لازم كىلب چىقىمى كىلە رى فى تائىز ايتا آلامagan لىق اوچون بوكارخانە قاپاتىلماق
غە مجبور اولموش ايدى لىكىن علمًا لر آز بىرچىقم ايلە اورمچىك تورى يې
لر يىدىن فايدە لانىش غە يوز يېلى دين يېلى فىكىر لرىنى صرف ايتىپ نەيت كىچكىنە
برما كىنە اختراع ايتىپ بونىك واسطەمى يېلە ٢٤ اور مچىك دين ١٨ مىك قدم يېف
آلاماق غە موفق بولىيش لرايسە دە يېنە مصاريفى كوب بولغان لىقدىن بو مشروع ھەم
توختاتىلماش ايسە دە صناعت عالمى دە اورمچىك تورى دين غايت نەقىس قىمت
بە قاش چىقادور دىكىن «حقىقت» عملى روישى دە انبات لانىب قالمىش دور.

قایغی‌سولی خبر

۱۴/۱۰/۱۹۵۴ ده محترم شیخ یونس افندیم نیک آهایه لری نیک ضنط الدم دجو
مندين ناگهانی وفاتی فی زور بر قایغوا یله قارشی آلدوق . إنا لله وإنا إلیه راجعون .
الله تعـالـی دین مرحومه غـه جـنت وـشـیـخـ اـفـنـدـیـمـ وـأـوـلـادـ لـرـیـعـهـ سـلـامـتـیـلـیـکـ وـصـبـرـ
جمیل تیلامیز .

مرحومه مصر ده کی نور کستان اجتماعی نیک پرده آرقه سنده کی کوچلوق بر
روحی ایدی ، اوی ایچندین توروپ ، مصر غه کلگی هرب تورکستان لیق فی
قاینارچای کنکرو دستورخان بیله مر حبایر ایدی ، کیچیک یازور بر تورکستان لیق
یوقکه مصر غه کیلسون و بو خانیم نیک قولیدین تو زیمک یماسون مجاهد وباشیلیق
لریمیز دین مر حوم جنزاں محمود محیطی وأمیرم ۱۰ . بو غرا و عیسی بک البـکـیـنـ لـرـ
وبـاشـقـهـ ذاتـ لـرـ مصرـ غـهـ کـلـکـنـ دـهـ اوـتـکـازـیـلـگـنـ بوـیـوـکـ اـحـتـفـالـ لـرـیـنـیـکـ ،ـ قـدـرـ کـیـچـهـ
لـرـیـ وـبـایـرـامـ لـرـ دـهـ کـیـ ضـیـافـتـ لـرـیـنـیـکـ رـوـحـیـ بـوـلـغـانـ بـوـخـانـیـمـ نـیـکـ وـفـاتـیـ حـقـیـقـةـ مـصـرـ
تورـکـسـتـانـ بـجـتمـعـیـ اوـچـوـنـ زـورـیـوـ قـالـتـیـشـ دـورـ ،ـ لـیـکـنـ نـهـ چـارـهـ ؟ـ اـوـلـومـ شـرـبـتـیـ نـیـ هـهـ
مـیـزـ بـرـکـونـ تـاتـیـمـیـزـ فـقـطـ بـوـخـانـیـمـ دـیـکـ بـجـتمـعـ غـهـ خـدـمـتـیـ بـیـلـهـ خـاطـرـ لـاـ نـادـورـ غـانـ لـرـ
بـختـیـارـ درـوـلـرـ .ـ تـحرـیرـ .

تعزیه

فضیلتو شیخ یونس نیک آنا اورون لومیز اهله لری نیک وفاتی همه میز نی
چو قور قایغو ده قویدی
محترم شیخ افندیم وأولاد لریغه تعزیه بلدور امیز ، اوزون عمر و صبر جمیل
تیلامیز و مرحومه غه جنت دعا تیلامیز .

مصر ده کی تورکستان جمعیت خیریه اعضا لری طرف دین جمعیت سکر تیری نصر
الله طرازی .

توبن ده ياز يلغان ذات لر شیخ أفنديم گه تعزیه لریني بیادوروب سلامتلييڭ
تىلايدور، ومرحومه گه جنت دعا قىلادور.

صابر قارى تاشكىندى	محمد رضا خان	نصر الله مخدوم طرازى	مکەمكىرىم
مکەمكىرىم		وعائله سى . مصر	
كامل أفندي هاشم	محمد صادق أفندي عاشور	صلاح الدين فاريم	
وعائله سى . مصر		حسام الدين . طائف	
حاج عبد الأحد ، وخديجه قاسم	حاج علام الدين سلجوقي	محمد أمين إسلامى	
حاجم قزى . مصر		وعائله سى . مصر	

تىشكىر : او توزاوج سنه ليك حيات رفيقه ام نيلك وفاقت مناسبتىله جنازه وباسقه
مراسم لرده بولوشقان ، وقاينولىمىزنى اورتاق لاشقان مصر ده كى پوتون دوست
لر غە و تعزىيە مكتوب وتىلەگەرم لرى يوللاغان حججاز وباسقه مملكت لرده كى ھەمە
وطنداش وأحباب لر غە آيرىم آيرىم رحمت ارىم نى سونامىن ، سلامتلىك تىلايمىن ،
وبۇ تشكىريم نى خصوصى رحمت مكتوب لرى اورنىدە تاق ائمك لرىف رجا ايتامىن.

محمد يونس

أوچوق خط

خوقىند ليك حاجى سلطان قارى آتانىڭز حاجى حامد خان وفات بولدى ،
ميراث تقسيمى سز غە موقف تورادور ، درحال ئائىنەن قايتانىڭز .
حاجى سلطان نى كورگىن وطنداش ار بولسە حججاز غە قايتارىش غە ويا إدرىسى
نى بىز گە بلدورمەك غە غىرت قىلىشقايلار .

عنوان

عبد الرحيم خوجه ايشان خوقىندى . ئائىنەن سوق الصواغە

كۈلەد گۈزۈپىسى
www.ewlat.org

www.uyghurkitap.com

ئۇغۇرچە بىققۇللىق قىدىمىسى ئىسمىر ۋە قوللىرىمىسلاڭ ئابىسىرى

تبریک مكتوب لری

تاریخی و مم م بو دور لر یمز ده دین و ملت و وطن اوچون بک کیچیک
خدمت بولق او زره چیقار یلغان بو مجله نی عزیز ملتمیز بو یوک بر حرارتله قارشی
لاب هر طرف دین تقدیر مكتوب لری یوالاب بزنی تشجیع اتمک التفاتنده بولونق
ده دور لر ، بودات لرنیک همه سیگه صمیعی تشكیر لر یمز نی سونامیز .

حجاز طائف دین محترم عبدالعلیم خدوم وباشقه بر نچه ذات لر اسمندین کلگن
مكتوب نیک بر قسمی نی او لرنیک خواهش لرینی امثال اتمک یوزیندین وونده
درج ایتمیز : . . . « آزاد تورکستان » مجله سی کلگچ بونیک ده کی تاتلیق میوه
لر دین فایه لانماق همان شکر واجی نی اذا اتمک ایله برابر شونی یازامیز که : ماتی گه
کوینگن ، یورتداش لر یمز وطن حالینی دنباغه آشکلاتیش و تورکستان فایده سی
اوچون یازماق ، مجله چیقار ماق وطن و ملی گه فایده لیق قانداغ بر حرکت
بولسون قیلیشقة قطعی حر واختیار لیق دور ، « آزاد تورکستان » نی غایت زور
خرسند لیک ایله قارشی آلدوق ، حقیقت ده تورکستان دعوا سینی تورکستان
لیق قیلا دور ، بز لر ایک اول یورتیمیز نی اوز حقی بیله تو نوشیمیز لازم دور
دعوا گر سست بولسنه قاضی هنهم بولیدور « دیگن حکمت لیک سوز بو یو نچه
اوز تیلیمیز ده کی « آزاد تورکستان » یورت داش لرنیک حال لریغه رهبر لیک
قیلا دور یاش وطن ایگه لریگه لریغه معلم لیک خدمتینی بجريدور ، بوقدر مهم
بولغان « آزاد تورکستان » مجله سی عموماً تورکستان لیق طرفندین قیزغینلیق ایله قبول
قیلینب هردایم حمایه ایتلادور واونیک دوا میغه مادی و معنوی یاردم قیلیندو
« آزاد تورکستان » مجله می نی خلقیمیز حضوریغه تقدیم اتسکن فداکار عالمیمیز
محمد امین اسلامی غه صمیعی شکر لر یمز نی بیلدور امیز الله سبحانه و تعالی دین
جزای خیر لر تیلایمیز .
(عبد العلیم خدوم وباشقه لر طائف)

اداره غه کیمگن مكتوب بغه (يتشکن تاریخ لری ترتیبی چه)

قصقه جواب و رحمت

سر نیمگر کشمیر (ہندوستان) تورکستان م-اجر لر کومیته رئیسی محترم محمد قاسم داملا حاجم قومیته وهم اوزاسم لریدین یو الامیش تبریک مكتوبینی تشکر لر له الدوق، اوز لریغه او خشنه بجا هد و عالمیمز نیک بر دیگی تشجیع لری روحو میز فی اوستورادر. هر دایم حسن علاقه لری غه کوزیمیز نی تیکیک ده میز.

کراچی (پاکستان) پیش قدم صفت اشیمیز «ترجمان افکار» مجموعه صاحبی حرمتلو اعظم افندی هاشمی، فوتلاب یازغان خط لرینی الدوق «آزاد تورکستان» نی کوزیمیز غه تو تیا قیلدوق دیگن جمله لری دین منفعل فالدوق حسن ظن لرینی و هرنه امید لرینی الله تحقق اندورسون، ملاحظه لریدین ممنون میز استفاده اتفاک غه چالشا میز کوب رحمت.

راولپنڈی (پاکستان) شرقی تورکستان جمهوریتی نیک سابق خارجیه ناظری و راولپنڈی ده کی تورکستان بریمکی نیک رئیسی بجا هد محترم «قاسم جان حاجم» جمعیت وهم اوز طرف لریدین تبریک خط لری و مهم مقاله لری نی آلدوق، تنویرات و حسن علاقه لریغه چکسیز رحمت بوستان ده اورون بولماغان لیقدین مقاله نی ایکسنجی سان غه فالدوروش غه طوغری کیلدی عفو قیلو رلر.

ریاض: بجا هد لریمیز دین حرمتلو محمد نور حاجم، تبریک مكتوب لرینی آلدوق بجا هه کورساتیش حرارتی علاقه و یاردم وعده لری غه رحمت.

مکه مکرمه: محترم عبد الله قاری تاشکنندی تبریک مكتوب لرینی آلدوق تشجیع جمله لری غه تشکر.

طائف (حجـاز): حرمتلو توردی حاجم (گریه) فوتلاب و تشجیع بربـب

یازمیش خط لرینی رخت قول لری له آلدوق اوژلری غه اوخشە حر فکر لی ذات
لر دین بیز خیر خواه لیق نی اول دین کوتارايدوک .

مدىنه منوره : بويوک عالم لريز دين سماحتلو آلتون خان تورم حضر تلري اطفا
 يوللاميش مكتوب وقصيده لريني آملق له مشرف بولدوچ، قيمتلى قصيده لرينى بو عدد
 يميزنيك قولاقىغىه «گل»، قىلىپ قوستوردوچ أوزليريدىن مجله ميزنيك اميدى .
 هر تورلى ياردم غە برمىش وعده كىيمە لرى بىلان تىخى دە رسوخ كىسب ايتىدى «ھەر
 گل نىك بويى باشقە»، دىيگن حكمتلى جملە لرى دين مجموعە ميز فىخر لانا دور
 كوب رحمت الله جزاى خىير برسون .

مکه مکرمه : محترم موسی جان حاجم تبریث خط لری و قیمتی مقاومه لری
تیگلای - گوب رحمت مقاله لرینی بوسان ده نشر قیلا لمیغان دین بزني معدنور کور
گایلر ، کیله سی عدد ده این شاه الله باسامیز .

طائف : حاجی ضیا الدین مخدوم تبریک و تقدير مکتبه دین منون میز ،
و طینمیز غه علم نور بني چاقهان بویوک استاذ سلغیمیز نیک خلفی بولغان اوزلریدین
ذاتا تشجیع و خیر خواه لیق نی اول دین کوتاردوک .

لریغه یولالاب تورامیز تقدیر لری غه رحمت .

قدوس شریف (فلسطین) تورکستان تکیہ میں شیخی فضیلتو شیخ یعقوب

خط لری یتدی او طرف لرده کی وطنداش لر حقنده کی تنویرات و حسن علاقه لریغه تشكیر.

الخبر (سعودی عربستان) تیش دکتوری حاجی محمد علی و عبد الله جان حاجم

يا لقيني علاقه اريغه رحمت مجله دی اوز ايدريس لري غه يو الار ميز .

طائف: حرمقل شاعر میز احمد توخته حاجم خط لری نی آلدوق، تقریظ لریغه

رحمت مجاهه میز هر بر اری دیک بلبل لرغه او زینی بر شاخ بیلا دور، ملت شعور یدین
ترجمان بولق نی دوام اتدوز ورلو.

المانيا (ميونيخ) محترم نیازبگ مقصودی مکتوب لری نی آلدوق ملاحظه

لاری غه رجمت علم دنیاسی و رجالی غه بولغان کنهک معرفت لریدین فایده لانق

اوچون یاوزروپا و امریکا لرده برنچه مستشارق و پروفسور لرنیک اسم و عنوان

لريں سور مشتوک اونچاۓ غه جواب کو تامیز ۔

مطبعة المــدنــي (العربية السعودية)

الصائم

عَلِيُّ الْأَصْمَانِ
الْمَدْنِي

٦٩ شارع النزهة بالسلاكىنى - القاهرة مصر : ١٨٨٧

المطبعة على أتم استعداد لطبع الكتب والمجلاط ، وأشغال البنوك والدوائر
الخانقة لتقدير كثير من الشخصيات والهيئات السعودية والمصرية . وبالمطبعة
فرع لتجلييد الكتب ، وعمل الأكشيهات والأختام واليفط النحاسية ، وبها قسم

مَوْلَاد گُورُنْبَىش
خاڪ لطبع الكتب التركية والفارسية والأفريقية
www.cwhat.org

عزیز وطنداش لریمیز حضور لریغه

مجموعه نیک برنجی عددی تقدیم ایتلکچ عزیز ملتیمیز نیک هر طرف لردین یو لالagan
تقدیر و تشجیع خط لری مجله نیک روحینی اوستورمک ده دور ، مجله نیک تورلوایشی
و پوتون مصاریفی بزرگه او خشنه مهاجر بولغان برادریم « محمد امین اسلامی » نیک او ز
ظرفندین غنه بولق ده دور ، مصر ده وطنداش لر آز بولغان لیدن مادی یاردم امکانیتی
یوق دیبار لیک دور . مجله نی کوب یر لر غه تورکستان فی توتوش او جون بجاناتار
ایلدی و تار ایلماق ایحاب ایتادر . مجموعه نیک ایکی آیلیق بولوشی صحیفه لری نیک
آز لیقی کوب مهم مقاله و فرصت لرنی قاجورماق ده دور . غربت ده توغو لغان شو
خالص ملی مجله نیک دوام قیلشی یاشاشی و هر آیلیق بولوشی تختی ده مکمل بولوشی وطنداش
لر نیک مادی یاردم لریغه موقوف ایکن لیکینی او جوق صورت ده ملتیمیز غه بیلدوروب
قویقی واجیمیز بیلامیز . حرمتلو زعیم و علماء و معتبر و متنور فرقه لریمیز دین خصوصاً
عزیز ملتیمیز دین عموماً بو خصوص ده ارشاد و غیرت الماس قیلامیز . مجله غه ابو نه
حقی نی آلدیدین یو لالاش مجله نیک دوامی او جون ایک مهم عامل لردین دور .
وما علینا إلا البلاغ والله ولی التوفيق . هیئت تحریریه .

اداره میز غه کلیگن مکتبه (۶۴ نجی صفحه دین دوام)

طائف ، محترم ظهیر الدین مخدوم ایرکین جنابلری حرارتی تبریک خط و مقاله لری
بوسانیمز مطبعه غه حاضر لانمش ایکن یتشتی ، مقاله لرینی کیله سی سان ده باسامیز حسن
علاوه و یاردم و عده لریغه حد سین تشكیر . طائف محترم عبد الخالق حاجم اسماعیل تبریک
و خیر خواه لیق مکتبه لری یتدی کوب رحمت . یاپونیا (طوکیو) هوشی یوینویرستی
پروفسور لریدین ه . ایواناکا ، مکتبه لری یتدی طلب لریغه کوره مجله نی نوبت لیک
یو لالاب تورامیز ، مجله میز نیک تختی ابتدائی لیکی غه رغمما حسن تقدیر لریغه تشكیر .

قيمتی حجاز ده	قيمتی مصر ده
قریو	بر عدد
۳	۲
۵	۵

لیلیق ابو نه حقی :

حجاز او جون	باشقه ملکت لر او جون
۶۰	۳

۳ امریکا دوللری

آزاد توركستان «توركستان الحرة»

مجله دينيه علميه تاريخيه أدبية اجتماعية و توجيهية - تقدم صورة صادقة عن تركستان المسلمة وعن مسلحي التركستان البالغ عددهم أربعين مليوناً - وتعرض فكره واضحة عن الاسلام وعن العالم الاسلامي - وتقدم بجهودها المتواضعة في اخلاصها العميق ولم يمانها القوى إلى مليون من التركستانيين المهاجرين الذي التجأوا إلى منازل الأخوة النبيلة في جوار حرم الله ورسوله بالملكة العربية السعودية وشقيقاتها من البلدان العربية والاسلامية في أفغانستان والهند وباكستان وتزكيا وليران ومن الأمم الحرة في مختلف القرارات كأمريكا واليابان وببلاد أوروبا والصين الوطنية .

تصدر هذه المجلة باللغة التركستانية مرة كل شرين بصفة وقية - صاحبها ومديرها :
ال الحاج ~~ع~~ين إسلامي ، ورئيس تحريرها الأستاذ محمد صادق عاشور -
مقر المجله : شارع سوق الخضار بميدان العتبة نمرة ٣ بالقاهرة .

صفحة	بقلم	محتويات العدد ٢
٣	م . ١ . اسلامي	مولى النبي محمد عليه الصلاة والسلام
٨	ف . ن . دوغرول	شهر الميلاد
٩	م . ١ . اسلامي	تحية الجلة لعاهل الجزيرة العربية جلاله الملك سعود
١٢	ساحة السيد بشير الطرازي	الاستقلال في نظر الاسلام
١٤	فضيلة الشيخ محمد يونس	بيعة العقبة (حدیث عبادة بن الصامت)
١٦	ایراوغلى شير	ما هي حقيقة الاسلام ؟
١٨	م . ١ . اسلامي .	صفحات من تاريخ التركستان
٢٤	السيد بشير الطرازي	نبذة من حياة الامام بخارى رحمه الله
٢٧	كتاب « قوتاقو بيليك » ومؤلفه يوسف خاص حاجب	م . ١ . اسلامي
٢٢	م . ١ . اسلامي	من حياة المرحوم عياض بك اسحاقى
٣٨	الآنسة خديجه كوجاري	منزلة السيدة في الحياة
٤٢	ساحة السيد محمود الطرازي (آلتون خان تورم)	القسم الأدبي ، في شوق الوطن
٤٣	رياض الأدب في التركستان ، طرائف من الحياة ، الأمثال الشهيرة	جمعها م . ١ . اسلامي
٤٨	قسم الأخبار : مؤتمر كبير للتركستانيين الشرقيين في طائف ، حول العالم الاسلامي ، هجوم الشيوعيين على الدين الاسلامي	الحياة في الصين الحرة ، الهاربون من جحيم الشيوعية
٦١	ردد قصيرة للخطابات الواردة إلى المجلة من مختلف البلدان	